

Nordea

Lägesrapport om solvens och finansiell ställning 2016

Nordea Livförsäkring Sverige AB

Publicerad 19 maj 2017

Innehållsförteckning

Inledning	3	D Värdering för solvensändamål	19
A Verksamhet och resultat	4	D1 Tillgångar.....	20
A1 Verksamhet.....	5	D2 Försäkringstekniska avsättningar.....	21
A2 Försäkringsresultat.....	5	D3 Andra skulder.....	22
A3 Investeringsresultat.....	6	E Finansiering	24
A4 Resultat från övriga verksamheter.....	6	E1 Kapitalbas.....	25
B Företagsstyrningssystem	7	E2 Solvenskapitalkrav.....	26
B1 Allmän information om företags- styrningssystemet.....	8	E3 Användning av undergruppen för durationsbaserad aktiekursrisk vid beräkning av solvenskapitalkravet.....	26
B2 Lämplighetskrav.....	8	E4 Skillnader mellan standardformeln och använda interna modeller.....	26
B3 Riskhanteringssystem inklusive egen risk- och solvensbedömning.....	9	E5 Överträdelse av minimikapitalkravet och solvenskapitalkravet.....	26
B4 Internkontrollsystem.....	11	E6 Övrig information.....	26
B5 Internrevisionsfunktion.....	12	Bilagor	27
B6 Aktuariefunktion.....	12	Bilaga 1: Förkortningar.....	28
B7 Uppdragsavtal.....	12	Bilaga 2: Legal struktur Nordea Life & Pensions.....	29
B8 Övrig information.....	12	Bilaga 3: Balansräkning, 31 december 2016.....	30
C Riskprofil	13	Bilaga 4: Blanketter för kvantitativ rapportering (QRT).....	32
C1 Försäkringsrisk.....	14		
C2 Marknadsrisk.....	15		
C3 Kreditrisk (Motpartsrisk).....	16		
C4 Likviditetsrisk.....	17		
C5 Operativ risk.....	17		
C6 Övriga materiella risker.....	18		

Inledning

Det europeiska regelverket Solvens II trädde i kraft den 1 januari 2016. Med Solvens II införs harmoniserade regler för försäkringsföretag i EU.

I enlighet med Solvens II-reglerna publicerar Nordea Livförsäkring Sverige AB (publ), nedan NLP-SE, här för första gången en rapport om sin solvens och finansiella ställning. Rapporten innehåller information om bolagets verksamhet, resultat, styrning, riskprofil, solvens och kapitalhantering.

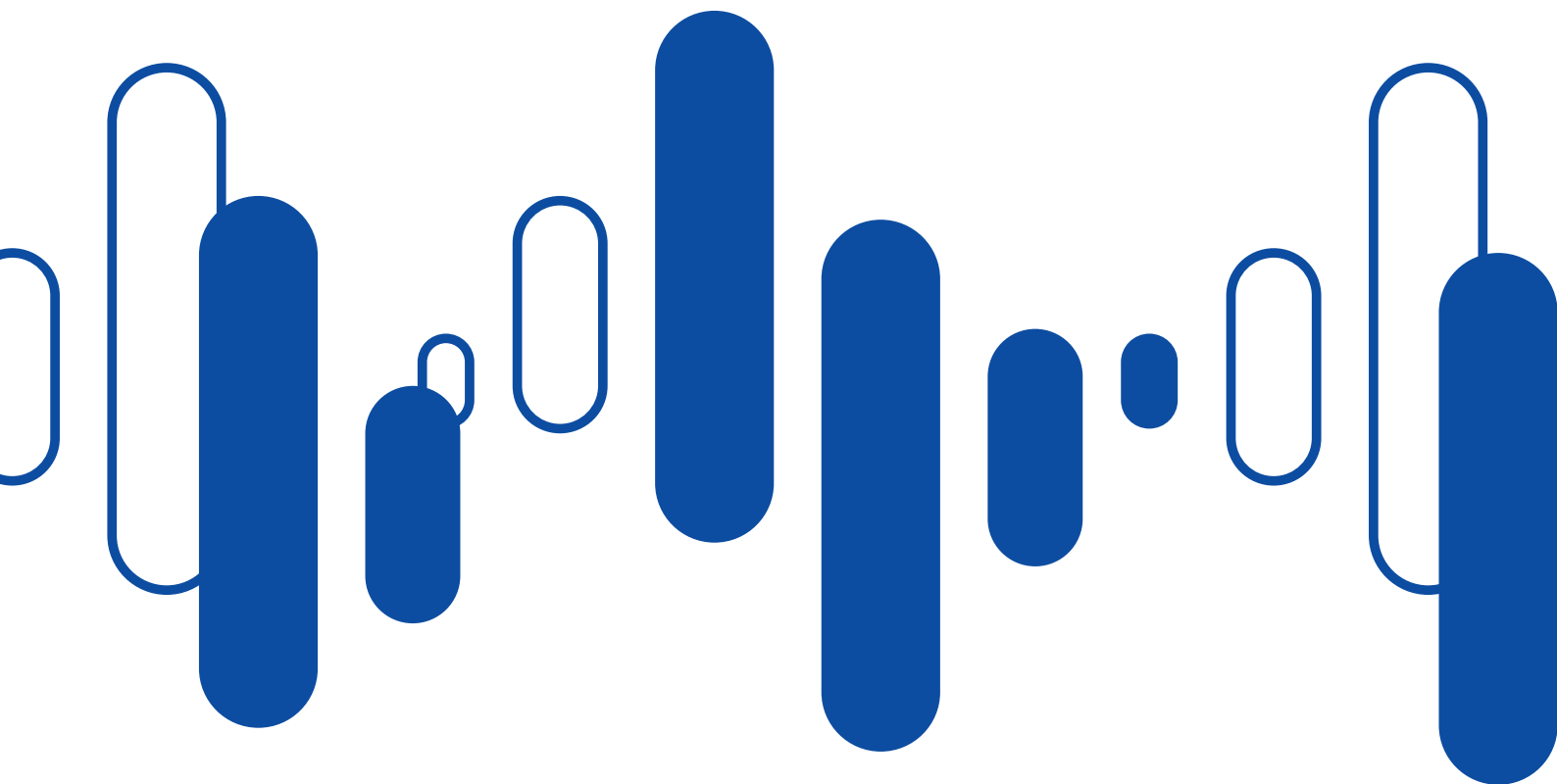
Rapportens disposition följer den som anges i Solvens II-regelverket. Syftet med rapporten är att ge information till

kunder och andra intressenter och bidra till jämförbarhet och öppenhet.

Med Solvens II införs harmoniserade regler för beräkningen av solvenskapitalkravet. NLP-SE:s solvenskapitalkrav speglar bolagets riskprofil och anger därmed hur stor kapitalbas NLP-SE måste ha.

NLP-SE:s styrelse godkände denna rapport vid sitt styrelsemöte den 11 maj 2017.

A Verksamhet och resultat

A Verksamhet och resultat

NLP-SE säljer pensions-, kapital- och riskförsäkringsprodukter till privatpersoner och företag genom Nordea Banks kontorsnät.

Den 31 december 2016 uppgick NLP-SE:s förvaltade kapital till 117 897 985 TSEK, och bruttopremierna uppgick till 15 960 564 TSEK. Tabell A1 visar det förvaltade kapitalets och bruttopremiernas utveckling. Det förvaltade kapitalet ökade med 15 procent under 2016 medan bruttopremierna minskade med 30 procent.

Tabell A1 Nyckeltal för NLP-SE

TSEK	31 dec 2016	31 dec 2015	Förändr.
Förvaltad kapital	117 897 985	102 680 558	15%
Summa bruttopremier	15 960 564	22 851 027	-30%
Livförsäkringsförpliktelser med rätt till andel i överskott	692 924	1 063 817	-35%
Försäkring med index-reglerade förmåner och fondförsäkring	14 968 250	21 502 587	-30%
Övrig livförsäkring	299 390	284 624	5%
Rörelseresultat	788 731	800 397	-1%

För NLP-SE gäller de äldre bestämmelserna enligt punkt 2 i övergångsbestämmelserna till lagen (2015:700) om ändring i försäkringsrörelselagen (2010:2043) för verksamhet som avser tjänstepensionsförsäkringar. För övriga livförsäkringar gäller försäkringsrörelselagen (2010:2043) med ändringar och tillägg från 1 januari 2016. NLP-SE omfattas därmed av två regelverk. De solvenstal som redovisas i tabeller och löptext i denna rapport utgörs av en kombination av Solvens I och Solvens II om inget annat anges. De klasser som visas i tabell A1.1 innefattar följande typer av försäkringar:

- Livförsäkringsförpliktelser med rätt till andel i överskott: traditionell försäkring.
- Försäkring med indexreglerade förmåner och fondförsäkring: fond- och depåförsäkring.
- Övrig livförsäkring: riskförsäkring.

Hädanefter kommer dessa klasser benämnas som traditionell försäkring, fond- och depåförsäkring samt riskförsäkring.

A1 Verksamhet

Koncernstruktur

NLP-SE är ett helägt dotterföretag till Nordea Life Holding AB i Stockholm som i sin tur ägs av Nordea Bank AB (publ). Nordea Life Holding AB har dotterföretag i samtliga nordiska länder, se bilaga 2, och NLP-koncernen är Nordens största liv- och pensionsbolag. NLP-SE har sitt säte i Sverige och all verksamhet bedrivs i Sverige.

Tillsynsmyndighet och extern revisor

NLP-SE står under Finansinspektionens tillsyn¹.

Öhrlings PriceWaterhouseCoopers AB² är den externa revisionsbyrå. Lena Eidmann är huvudansvarig revisor.

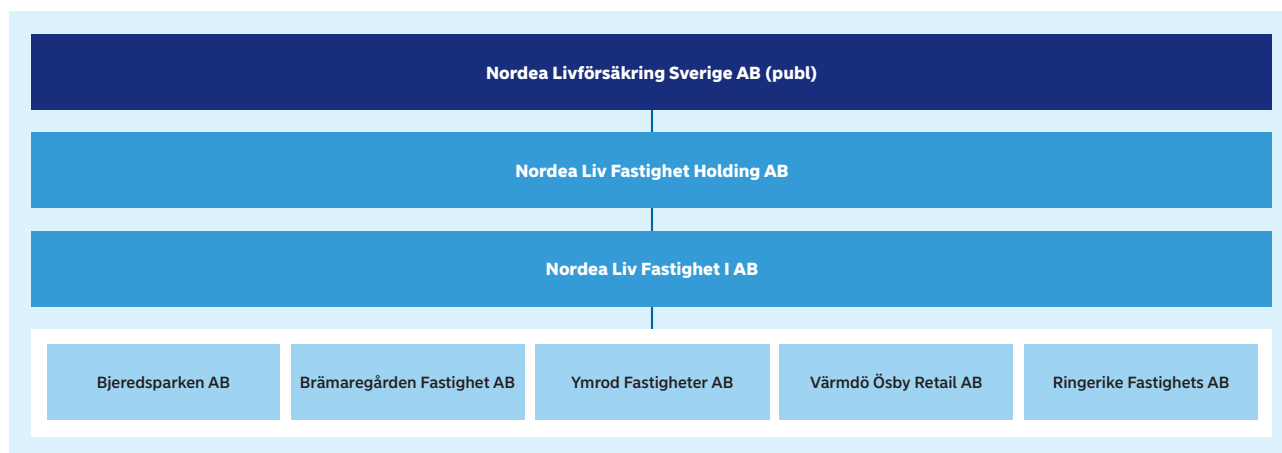
A2 Försäkringsresultat

NLP-SE upprättar sin legala redovisning enligt lagbegränsad IFRS och informationen i det här avsnittet följer därmed lagbegränsad IFRS.

Bruttopremierna för fond- och depåförsäkring minskade under 2016. Nedgången berodde framförallt på svagare utveckling inom kapitalförsäkringsmarknaden och flyttmarknaden. I posten Ersättningar och kostnader i tabell A2.1 ingår bland annat pensionsutbetalningar och annullationer. Posten är oförändrad jämfört med 2015.

För traditionella försäkringar med garantier sker sedan flera år tillbaka ingen nyteckning och därmed var nedgången

Figur A1.1 NLP SE:s legala struktur, 31 december 2016

1) Finansinspektionen, Box 7821, SE-103 97 Stockholm, Sweden, Visiting address: Brunns-gatan 3, Stockholm, E-mail: finansinspektionen@fi.se or firstname.lastname@fi.se
Tel: +46 8 408 980 00 (switchboard), Fax: +46 8 24 13 35.

2) Öhrlings PriceWaterhouseCoopers AB, 113 97 Stockholm, Stockholms län, Visiting address: Torsgatan 21, 113 21 Stockholm, Tel: +46 10 212 40 00, Fax: +46 10 214 30 00.

i premier under 2016 förväntad och naturlig. Minskningen påverkades också av den slojade avdragsrätten för privat pensionssparande. Ersättningar och kostnader innehåller samma information som för fond- och depåförsäkring vilka har minskat något jämfört med 2015.

Premieintäkterna från riskförsäkring steg under 2016, främst till följd av en ökning av antalet försäkringstagare.

Ersättningar och kostnader för riskförsäkring omfattar försäkringsersättningar, förändringar i reserverna för kända och okända skador och kostnader för återförsäkring som används för att minska försäkringsrisken. Denna post ökade under 2016, främst till följd av högre kostnader för sjukförsäkringsprodukter.

Tabell A2.1 Försäkringsresultat

TSEK	Traditionell försäkring	Fond- och depåförsäkring	Riskförsäkring	2016	2015
Bruttopremier	692 924	14 968 250	299 390	15 960 564	22 851 027
Ersättningar och Förändringar i försäkringstekniska avsättningar	2 405 980	6 546 995	129 267	9 082 243	9 610 159

Tabell A3.1 Investeringsresultat

TSEK	2016	2015
Finansiella tillgångar och fastigheter		
All avkastning tillhör tillgångar värderade till verkligt värde över resultaträkningen		
Traditionell försäkring		
Aktier och andelar	1 024 022	492 659
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 156 325	-130 063
Derivat	-232 145	-9 529
Fastigheter	82 299	79 266
Fond- och depåförsäkringar		
Placeringar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisken	6 559 295	1 866 375
Summa	8 589 796	2 298 708
Koppling mot resultaträkningen:		
Kapitalavkastning, intäkter	2 124 722	2 413 404
Orealiserade vinster	201 311	355 045
Värdeökning på fondförsäkringstillgångar och dylikt	6 559 295	1 866 375
Kapitalavkastning, kostnader	-64 788	-325 735
Orealiserade förluster	-280 225	-2 061 104
Summa	8 540 316	2 247 986
Avgår kapitalförvaltningskostnader	49 481	50 722
Summa	8 589 796	2 298 708
Finansiella skulder som inte värderas till verkligt värde		
Räntekostnader förlagslån	-8 503	-9 652

A3 Investeringsresultat

Investeringar i värdepapperiseringar

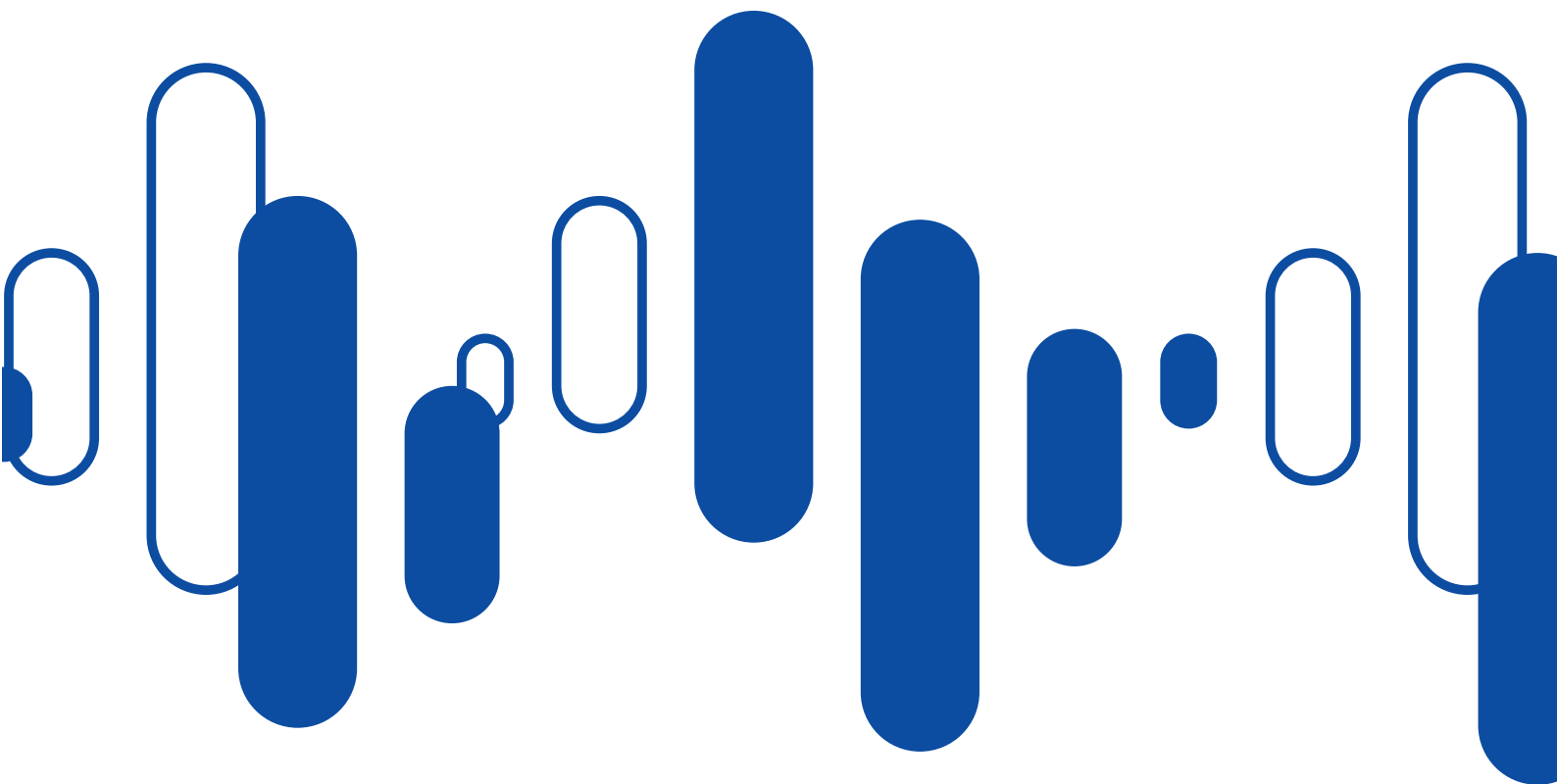
NLP-SE har investerat i två fonder som innehåller värdepapperiseringar, vilka inte uppfyller kravet på kvarhållande av risk. NLP-SE har rätt att behålla investeringarna men har valt att inte göra det. En av fonderna är under avyttring och den andra har delvis avyttrats och delvis överförs till en ny andelsklass. Den nya andelsklassen uppfyller kravet på kvar-

hållande av risk. NLP-SE investerar inte direkt i värdepapperiserade krediter. NLP-SE har inte rätt att investera i nya fonder med värdepapperiseringar som inte uppfyller kravet på kvarhållande av risk.

A4 Resultat från övriga verksamheter

NLP-SE:s samtliga intäkter och kostnader härrör från försäkringsrörelsen.

B Företagsstyrningssystem

B Företagsstyrningssystem

B1 Allmän information om företagsstyrningssystemet

Övergripande styrning i NLP-SE

NLP-SE styrs på övergripande nivå av Nordeas koncerndirektiv, NLP:s koncernövergripande riktlinjer och NLP:s ramverk för risktolerans samt riktlinjer och instruktioner. NLP-SE har ytterligare riktlinjer, anvisningar, processer och rutiner utifrån vad som behövs för att följa svensk lag och svenska affärskrav.

Styrelsen

Styrelsen säkerställer att NLP-SE har en ändamålsenlig och transparent organisationsstruktur, med en tydlig åtskillnad av funktioner och ansvarsområden som borgar för en sund och effektiv styrning och gör så att tillsynsmyndigheten kan utföra effektiv tillsyn. Vidare säkerställer styrelsen att NLP-SE:s organisation har tillfredsställande kontroller i fråga om redovisning, kapitalförvaltning och finansiell ställning i allmänhet. Styrelsen är ytterst ansvarig för att säkerställa att det finns ändamålsenliga och effektiva system för intern kontroll och att dessa underhålls.

Styrelsen har fastställt och godkänt en instruktion för verkställande direktören (VD) som tydligt definierar dennes ansvarsområden och åtaganden gentemot styrelsen.

Styrelsen har beslutat att inte bilda något särskilt utskott, utan ansvaret vilar direkt på styrelsen, inklusive styrelsens revisionsutskott.

NLP-SE:s ledningsgrupp

VD säkerställer att företagets verkställande ledning arbetar i enlighet med styrelsens instruktioner och order. VD säkerställer att företagets redovisning följer gällande lagstiftning och att företagets ekonomi är ordnad på ett tillförlitligt sätt. VD förser styrelsen med den information som den behöver för att kunna utföra sitt uppdrag.

Nyckelfunktioner

Nyckelfunktionerna för riskhantering, regelefterlevnad och aktuariella frågor är en integrerad del av NLP-SE:s organisation.

Den fjärde nyckelfunktionen, internrevisionen, sköts via uppdragsavtal av Nordeakoncernens Group Internal Audit (GIA).

Nyckelfunktionernas roller och ansvarsområden beskrivs i avsnitten B3-B6.

Förändringar i organisation och styrning i NLP-SE sedan 1 januari 2016

Under 2016 gjordes följande förändringar i NLP-SE:s organisation och styrning:

- NLP-SE:s ledningsgrupp:
  - VD Johan Nystedt ersatte Britta Burreau den 1 juni 2016
  - Ledningsgruppens sammansättning från den 1 september 2016:
    - Johan Nystedt, VD
    - Mia Henriksson, finanschef (CFO)
    - Thomas Lönnerstam, försäljningschef
    - Karin Lidman & Louise Lizell, chefer för Products & Offerings
    - Ann-Kathrin Trawe, operativ chef för IT och Kundservice

- Kommittéer:
  - Revisionsutskottet bildades den 15 juni 2016. Styrelsen sköter revisionsutskottets uppdrag.

Ersättningar

Styrelsen för Nordea Bank AB (publ) beslutar om riktlinjerna för ersättningar utifrån en särskild riskanalys, och säkerställer att dessa tillämpas och följs upp i enlighet med kompensationsutskottets förslag. Riktlinjerna för ersättningar godkänns av styrelsen för NLP-SE.

Riktlinjerna för ersättningar stärker NLP-SE:s möjligheter att rekrytera, utveckla och behålla motiverade, kompetenta och resultatnriktade medarbetare. NLP-SE erbjuder konkurrenskraftiga men inte marknadsledande ersättningar. NLP-SE erbjuder inte förtida avgångspensioner till anställda.

NLP-SE ser ersättningar utifrån ett helhetsperspektiv som tar hänsyn till vikten av dels välbalanserade men differentierade ersättningar utifrån verksamhetens behov och den lokala marknaden, och dels ersättningssystem som överensstämmer med och stödjer en sund och effektiv riskhantering. Ersättningar ska inte uppmuntra överdrivet risktagande eller motverka NLP-SE:s långsiktiga intressen. NLP-SE har följande rörliga ersättningar:

- Vinstandelsprogrammet syftar till att stimulera värdeskapandet för kunder och aktieägare, och erbjuds samtliga medarbetare i Nordeakoncernen. Prestationskriterierna för 2016 speglar Nordeakoncernens långsiktiga mål: avkastning på ekonomiskt kapital, avkastning på eget kapital samt kundnöjdhet.
- Engångstillägg kan användas för att belöna medarbetare för särskilda prestationer som går utöver de krav eller förväntningar som finns, eller i samband med tillfälligt projektarbete.
- Rörlig lönedel erbjuds utvalda chefer och specialister för att belöna en stark prestation. Individuella prestationer bedöms utifrån i förväg fastställda finansiella och icke-finansiella prestationskriterier.
- Executive Incentive Programme (EIP) kan erbjudas för att rekrytera, motivera och behålla utvalda chefer och nyckelpersoner, och syftar till att belöna starka prestationer. EIP baseras på i förväg fastställda finansiella och icke-finansiella prestationskriterier på koncern-, affärsområdes-, enhets- och individnivå.

Väsentliga transaktioner under rapporteringsperioden

Inga väsentliga transaktioner har genomförts under perioden.

B2 Lämplighetskrav

NLP-SE bedriver verksamheten i enlighet med Nordeakoncernens lämplighetskrav som anges i riktlinjerna för val och bedömning av lämpligheten hos VD och andra viktiga befattningshavare, och i enlighet med Instructions for fit and proper requirements at Nordea Life & Pensions.

För att uppfylla lämplighetskraven måste en person ha och uppvisa de kvaliteter som krävs för att kunna utföra sitt uppdrag och ta det ansvar som hör till personens befattning i företaget. Dessa kvaliteter avser integriteten i det personliga agerandet och affärsutövandet, förmågan att göra sunda bedömningar samt tillräckligt med kunskaper, erfarenhet och yrkesmässiga kvalifikationer.

Bedömningen av huruvida en person är lämplig innefattar personens yrkesmässiga och formella kvalifikationer, kunskaper liksom relevant erfarenhet från försäkringsbranschen,

andra delar av finansbranschen eller andra verksamheter och ska ta hänsyn till personens specifika uppdrag samt, i förekommande fall, personens kvalifikationer inom försäkring, ekonomi, redovisning, aktuariella frågor och ledning.

Bedömningen innefattar vidare personens ärlighet och omdöme i ekonomiska frågor utifrån iakttagelser av personlighet, beteende och affärsutövande, inklusive kriminella aspekter, ekonomiska aspekter eller tillsynsaspekter som är relevanta för bedömningen.

Bedömningen ingår i rekryteringsprocessen som utformats enligt Nordea Recruitment Policy, och utförs även löpande som en del i varje medarbetares regelbundna utvecklingssamtal.

B3 Riskhanteringssystem inklusive egen risk- och solvensbedömning

NLP:s övergripande riskhanterings- och kontrollsystem

Risk- och kapitalhanteringen i NLP-koncernen styrs av principer och rutiner i arbetsordningar, riktlinjer, instruktioner och anvisningar som gäller i hela organisationen. Alla bolag inom NLP (inklusive NLP-SE) omfattas av samma regler för internkontroll och riskhantering.

NLP:s riskhantering och internkontroll styrs på övergripande nivå av NLP Risk Management Strategy, NLP Risk Management Policy, NLP Risk Appetite Framework samt Nordeas koncerndirektiv. Detta är införlivat i verksamheten via nyckelprocesser för risk- och kapitalhantering, regelbundna rapporter till huvudintressenter samt ytterligare instruktioner och dokument.

Riskhanteringen och internkontrollen utförs i enlighet med Policy for Internal Control in the Nordea Group. Riktlinjerna bygger på olika principer, bland annat en tydlig och transparent organisation, åtskillnad av funktioner och tillämpning av dualitetsprincipen. Internkontrollen beskrivs närmare i avsnitt B4.

Riskkultur

NLP-SE tillämpar samma internkontrollrutiner som Nordea-koncernen genom att fastställa tydliga roller och ansvarsområden samt genom att upprätthålla en transparent styrningsstruktur. NLP-SE verkar för en sund riskkultur genom att följa NLP Risk Management Strategy. Regelbunden utbildning och kommunikation samt ändamålsenliga incitament och belöningar för medarbetarna hör till de initiativ som främjar en sund riskkultur.

I Nordeakoncernen ansvarar affärsenheterna själva för den

proaktiva riskhanteringen i den dagliga verksamheten, inklusive rapportering av eventuella problem, och för att bedriva verksamheten inom uppsatta limiter. Att införa effektiva kontroller samt att följa upp dessa ingår också i affärsenheternas ansvar.

Riskhanteringsstrategi

NLP Risk Management Strategy godkänns av NLP-SE:s styrelse. De viktigaste principerna i strategin är:

- Att riskerna håller sig inom NLP:s ramverk för risktolerans, limiter, budget och överväganden om avkastning, samt att de är tydliga och kan kontrolleras, övervakas och rapporteras. Risker därutöver bör undvikas.
- Att ha ett sammanhängande och konsekvent globalt/lokalt system för riskhantering och internkontroll.
- Att ha en riskhanteringsfunktion som fungerar som riskpartner gentemot verksamheten.
- Att uppfylla framtida lagkrav som påverkar hanteringen av risker och kapital.

Risktolerans

Styrelsen har det yttersta ansvaret för NLP-SE:s övergripande risktolerans och beslutar om principerna för hur risktoleransen ska hanteras.

Utgångspunkten för NLP-SE:s risktolerans är den samlade affärsstrategin och tillgänglig kapitalbas. Risk Appetite Framework täcker in de centrala riskerna för NLP-SE. På aggregerad nivå delas dessa upp i finansiell risk, försäkringsrisk, affärsrisk, operativ risk, solvensrisk och compliancerisk.

För varje riskkategori allokerar NLP-koncernen övergripande limiter till NLP-SE. Limiterna fördelas sedan vidare inom NLP-SE. NLP-SE har ytterligare limiter som krävs enligt lag eller som är framtagna av affärsmässiga skäl.

Ramverket för risktolerans uppdateras minst en gång om året för att säkerställa att riskhanteringsstrategin är lämplig och effektiv.

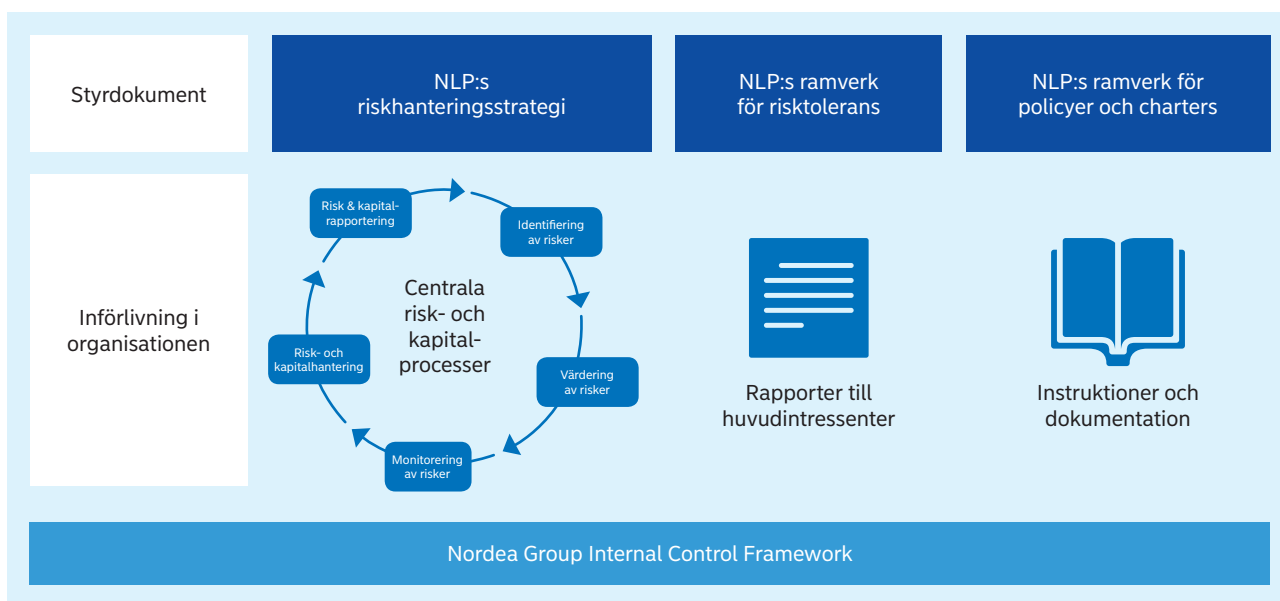
Riskhanteringsprocess

NLP-koncernen har en konsekvent och sammanhållen risk- och kapitalhanteringsprocess med identifiering, värdering, monitorering, hantering och rapportering av risker och deras kapitalpåverkan.

Identifiering av risker

Identifieringen av risker görs som en del av den ordinarie verksamheten i form av både top-down- och bottom-up-pro-

Figur B3.1 Riskhantering och internkontroll

cesser. Tillvägagångssättet top-down innefattar framväxande risker och strategiska risker, medan bottom-up bland annat avser den interna bedömningen av risker och kontroller (risk control self-assessment) liksom bedömningar i samband med ändringsgodkännanden.

Värdering av risker

Värdering av risker görs kvantitativt och/eller kvalitativt för att bedöma sannolikheten för och effekterna av olika typer av risker. De metoder som används är bland annat:

- Exponeringsanalys
- Stress- och scenariotester
- Expertbedömningar
- Framåtblickande bedömningar

Monitorering av risker

Risker monitoreras i förhållande till riskförklaringar och limiter.

Hantering av risker

Riskerna hanteras på alla nivåer i organisationen, både genom strategiska beslut och genom den dagliga ledningen av verksamheten. NLP-SE kan 1) acceptera den identifierade risken på befintlig risknivå, 2) undvika den genom att ta bort det som orsakar risken eller 3) hantera den genom att vidta åtgärder som påverkar antingen sannolikheten för eller effekterna av händelsen om risken skulle materialiseras (till exempel genom återförsäkring eller risksäkring).

Rapportering av risker

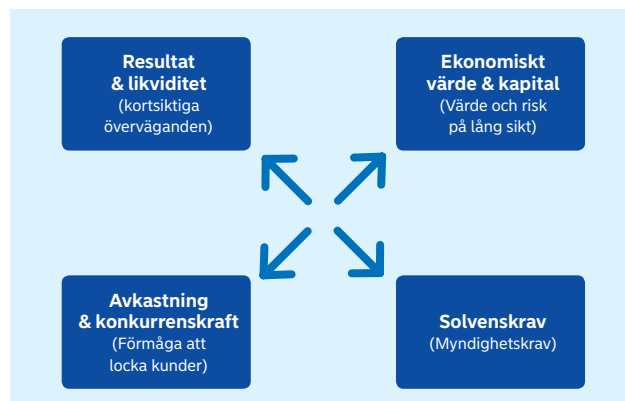
Risk- och kapitalrapportering görs regelbundet för att stötta affärsbeslut och övervaka/kontrollera att verksamheten bedrivs i linje med fastställd risktolerans och befintliga limiter. Olika typer av rapporter har olika rapporteringsintervall, från veckovis till en gång om året. Målgruppen beror på rapportens innehåll. Bland annat finns rapporter för riskorganisationen, NLP-SE:s ledning, Asset and Liability Committee (ALCO), NLP-SE:s styrelse, NLP-koncernen och tillsynsmyndigheter.

Risk- och kapitalbeslut

Med Asset and Liability Management (ALM) menas matchning mellan tillgångar och skulder. ALM-matrisen är en central del i införandet av riskhanteringsstrategin i den dagliga

verksamheten. Den fastställer de olika överväganden som ska ställas mot varandra i samband med såväl kortsiktiga som långsiktiga beslut. De rör konkurrenskraft, lagkrav, lönsamhet och kapitalkrav.

Figur B3.2 ALM-matrisen

Riskhanteringsfunktionen

Den globala riskhanteringsfunktionen är en viktig funktion och ett samlingsnamn för NLP-koncernens riskhanteringsfunktion och de lokala riskhanteringsfunktionerna. För att säkerställa en konsekvent riskhantering finns ett så kallat CRO Forum. Arbetsordningen för CRO Forum fastställer forumets syfte och ansvarsområde.

Riskhanteringsfunktionen tillhandahåller riskunderlag för affärsbeslut i olika beslutsfattande instanser.

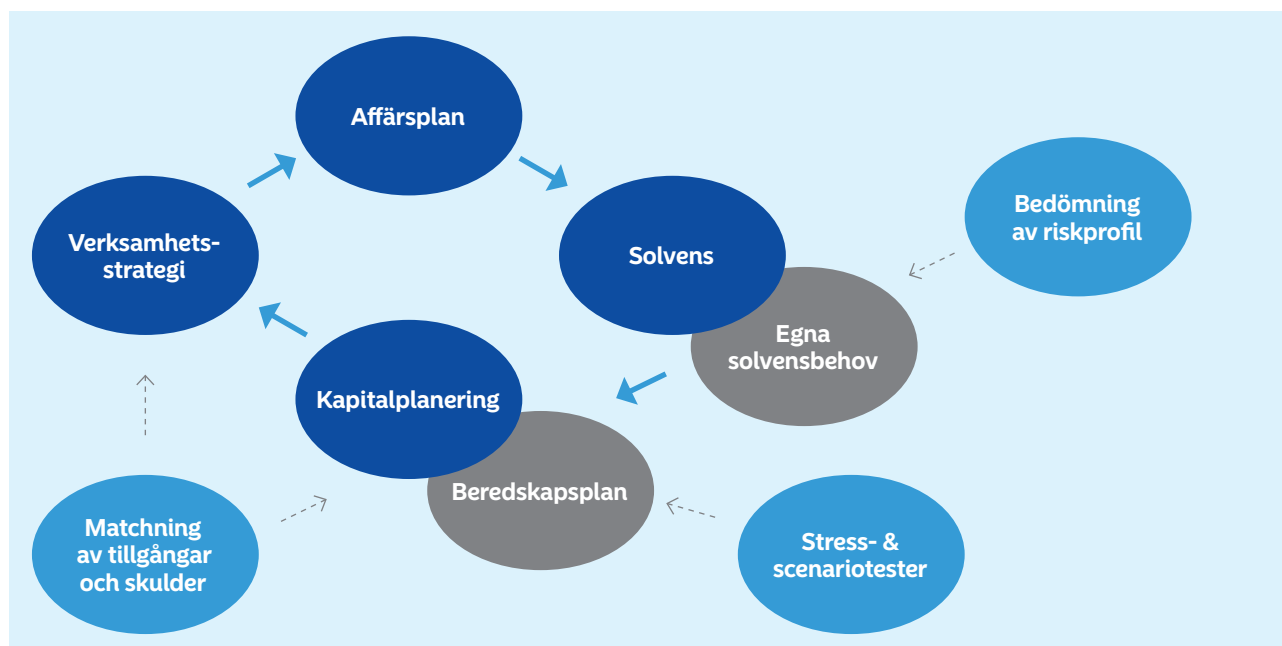
I NLP-SE är Chief Risk Officer (CRO) medlem i ALCO och CRO ger NLP-SE:s styrelse råd i riskfrågor.

Risk- och kapitalhantering

Kapitalhanteringen ska säkerställa att NLP-SE har tillräckligt med kapital för att täcka alla risker under den planerade verksamhetsperioden, även under stressade förhållanden. Kapitalnivån måste vara tillräcklig för att uppfylla såväl interna som externa kapitalkrav.

Kapitalplaneringen grundas på centrala delar i NLP-SE:s affärsplan/rullande finansiella prognoser. En aktiv kapitalpla-

Figur B3.3 Kapitalhantering

nering säkerställer att NLP-SE har beredskap att vidta nödvändiga kapitalåtgärder (oavsett konjunkturläge), uppfylla nya kapitaltäckningsregler och fullfölja strategiska och affärsrelaterade mål. Processen tar hänsyn till makroekonomiska, affärsrelaterade och framväxande risker.

NLP-SE:s egna solvenskapitalbehov bedöms utifrån:

- NLP-SE:s riskprofil i förhållande till de underliggande antagandena i standardformeln enligt Solvens II.
- Områden i verksamheten som inte ingår i NLP-SE:s solvenskapitalkrav enligt standardformeln.

NLP-SE:s kapitalpolicy fastställer mål för NLP-SE:s kapitaliseringsnivåer. Den aktuella kapitalpositionen och kapitalpolicyen beskrivs i avsnitt E.

Utfallet från kapitalhanteringen redovisas i risk- och kapitalrapporten, som skickas till tillsynsmyndigheten under namnet ORSA-rapporten.

ORSA-rapporten – intervall och tidpunkter

ORSA-rapporten sammanställs minst en gång om året och skickas till styrelsen för granskning och godkännande. Omständigheter som innebär att det kan behövas en extra ORSA-rapport finns dokumenterad i NLP Own Risk and Solvency Assessment (ORSA) Policy.

ORSA-rapporten skickas till tillsynsmyndigheten inom två veckor från styrelsens godkännande. Utfallet från ORSA distribueras till huvudintressenter och dokumenteras i ett ORSA-register.

Roller och ansvar i ORSA-arbetet

NLP-SE:s styrelse deltar aktivt i risk- och kapitalhanteringen i NLP, bland annat genom att kartlägga risker, styra hur bedömningar ska genomföras, granska resultaten och säkerställa att resultaten och slutsatserna dokumenteras och kommuniceras internt. Styrelsens arbete med risk- och kapitalprocesserna liksom med riskhantering och internkontroll beskrivs närmare i styrelsens årliga arbetscykel.

Affärsområdena är involverade i bedömningen av vilka scenarier som bör testas, genom att kartlägga potentiella hot mot verksamheten liksom olika strategiska scenarier.

B4 Internkontrollsystem

NLP-SE:s internkontroll styrs av Policy for Internal Control of the Nordea Group. Riktlinjerna anger grundprinciperna för internkontroll och utgörs av internkontrollsystemet, kontroll-

miljön och kontrollprocesserna. De olika delarna i det interna kontrollsystemet är:

- styr- och kontrollmiljö
- riskvärdering
- kontrollaktiviteter
- information och kommunikation, samt
- övervakande aktiviteter (inklusive rapportering av utfall och brister)

Riktlinjerna bygger på olika principer, bland annat en tydlig och transparent organisation, åtskillnad av funktioner och tillämpning av dualitetsprincipen.

NLP-SE tillämpar en modell med "tre försvarslinjer" som utgör grunden för en tydlig fördelning av roller och ansvar i organisationen. Det här är en huvudprincip för NLP-SE:s riskhantering och internkontroll.

Den första försvarslinjen i NLP-SE utgörs av affärsverksamheten. Den andra försvarslinjen utgörs av följande funktioner: Risk Management Function (riskhanteringsfunktionen), Compliance Function (regelefterlevnadsfunktionen) och Actuarial Function (aktuariefunktionen). Den tredje försvarslinjen utgörs av Nordeakoncernens internrevisionsfunktion.

Compliance (Regelefterlevnadsfunktionen)

Compliance i NLP-SE är en oberoende nyckelfunktion som upprättats enligt kraven i Solvens II. Samtidigt ingår funktionen i Nordeakoncernens regelefterlevnadsfunktion, Group Compliance.

Group Compliance har olika avdelningar som täcker in samtliga risker på regelefterlevnadsområdet, och dessa arbetar mot vart och ett av affärsområdena. Compliance-funktionens syfte är att ge en oberoende, riskbaserad syn på hur lagar, bestämmelser, affärsprinciper, etiska riktlinjer, god affärssed och internationella regler som gäller för NLP-SE efterlevs. Detta sker genom att funktionen kartlägger risker och hjälper de ansvariga riskägarna att hantera dem på ett effektivt sätt.

Chefen för NLP-koncernens Compliance-funktion har en funktionell rapporteringslinje till Compliance-efn för affärsområdet Wealth Management i Nordeakoncernen och en legal rapporteringslinje till VD och styrelse.

NLP-SE:s Compliance Officer har en funktionell rapporteringslinje till chefen för NLP-koncernens Compliance-funktion och en legal rapporteringslinje till NLP-SE:s VD och styrelse.

Compliance-funktionen ska ha det mandat, den kompe-

Figur B4.1 Försvarslinjer i NLP-SE

tens, de resurser och tillgång till den relevanta information som krävs för att kunna vara effektiv.

Ansvarsområdena för NLP-SE:s Compliance-funktion beskrivs i NLP-koncernens riktlinjer för regelefterlevnad och innefattar att identifiera, värdera, monitorera, kontrollera och rapportera compliance-risker i NLP-SE. Riktlinjerna för regelefterlevnad godkänns av styrelsen och granskas en gång om året.

NLP-SE:s Compliance-funktion utför sitt uppdrag via ett antal centrala rutiner:

- Kartlägga och informera om nya eller ändrade regler och bestämmelser kopplade till compliance-risker.
- Bedöma konsekvenserna av lagändringar och utvärdera planerade åtgärder.
- Säkerställa att riktlinjer, anvisningar och instruktioner är aktuella och att avvikelser åtgärdas på lämpligt sätt.
- Kartlägga och bedöma befintliga och möjliga framtida compliance-risker.
- Kartlägga utbildningsbehovet inom compliance-området och se till att alla som behöver utbildning får det.
- Ge råd om hanteringen av befintliga och möjliga framtida compliance-risker.
- Övervaka efterlevnaden av tillämpliga lagar och interna regler.
- Tillhandahålla lämplig information till ledningen.
- Ta fram en årlig, riskbaserad compliance-plan, inklusive resursåtgång.
- Övervaka lämpligheten i risktoleransen för regelefterlevnad och tillhörande prestationsindikatorer.

B5 Internrevisionsfunktion

Internrevisionen i NLP-SE hanteras av GIA. De interna reglerna för funktionen finns i arbetsordningen för GIA (Charter for Group Internal Audit), i metodbeskrivningen Nordea way och i kompletterande standardrutiner (standard operating procedures).

Enligt arbetsordningen ska GIA hjälpa ledningen att skydda organisationens tillgångar, anseende och hållbarhet. GIA gör detta genom att:

- Bedöma huruvida alla betydande risker har kartlagts och rapporterats av ansvariga chefer och riskfunktionerna till styrelsen, dess utskott och verkställande ledning.
- Bedöma huruvida alla betydande risker kontrolleras på rätt sätt, och utmana verkställande ledningen att förbättra effektiviteten i styrningen, riskhanteringen och internkontrollerna.

Arbetsordningen för GIA godkänns av styrelsen i NLP-SE och innehåller information om GIA:s syfte, ansvarsområden, organisation, mandat, oberoende, kompetens och sekretessåtgående liksom dess rapporterings- och uppföljningsarbete. Som framgår av arbetsordningen ska GIA:s medarbetare inte delta i arbetet i andra funktioner, i själva verksamheten eller i arbetet med att ta fram och välja ut riskmodeller eller andra riskhanteringsverktyg. Arbetsordningen för GIA följer obligatoriska internationella standarder för yrkesmässigt utövande av internrevision och de etiska riktlinjer som publicerats av The Institute of Internal Auditors.

B6 Aktuariefunktion

Aktuariefunktioner finns på koncernnivå i NLP och i varje lokalt bolag. Funktionerna styrs på övergripande nivå av Global Actuarial Function Charter. NLP-koncernens olika aktuariefunktioner har ett nära samarbete, utbyter erfarenheter och beslutar gemensamt om ramverk för att säkerställa en effektiv global aktuariefunktion.

De lokala aktuariefunktionerna ansvarar för en oberoende granskning av

- Beräkningarna av försäkringstekniska avsättningar enligt solvensreglerna, det vill säga beräkning av bästa skattning och fastställande av parametrar.

- Nyteckningsrisker och försäkringsrisker och hur dessa är kopplade till återförsäkring och försäkringstekniska avsättningar enligt solvensreglerna.
- Återförsäkringsstrategin och dess relation till nyteckning och befintligt försäkringsbestånd samt hur den beaktas vid upprättandet av försäkringstekniska avsättningar.

NLP-koncernens aktuariefunktion ansvarar för att ta fram konsistenta styrdokument för hela koncernen och för att stödja och utmana de lokala aktuariefunktionerna, samt hjälpa till om intressekonflikter uppstår. Koncernens aktuariefunktion bedömer också specifika risker på koncernnivå.

I NLP-SE:s organisation ansvarar CFO för aktuariefunktionen. Aktuariefunktionens oberoende säkerställs genom det obligatoriska deltagandet i NLP-SE ALCO samt att aktuariefunktionen rapporterar direkt till styrelsen.

Minst en gång per år tar aktuariefunktionerna, både NLP-koncernens och de lokala, fram en skriftlig rapport. Rapporten innehåller samtliga aktiviteter som utförts sedan föregående rapport och redovisar resultat, kartlagda brister, rekommendationer och en uppföljning av föregående års rekommendationer.

B7 Uppdragsavtal

Uppdragsavtalen upprättas enligt Nordea Sourcing Policy, NLP-SE Outsourcing Policy och Rutin uppföljning av uppdragsavtal.

Policyn anger principerna för:

- Kriterierna som används för att bedöma huruvida relationer som omfattas av uppdragsavtal är kritiska.
- Innehållet i uppdragsavtal med leverantörer.
- Rapporteringen till tillsynsmyndigheter.
- Övervakningen och rapporteringen av uppdragsavtal.

Följande funktioner/uppgifter hanteras av Nordea Bank AB och betraktas därför som koncerninterna uppdragsavtal:

- Portföljförvaltning och placeringsverksamhet som tillhandahålls av Nordea Investment Management AB, inklusive förvaltning av NLP-SE:s tillgångar, hantering av derivat, valutatjänster och hjälp med valet av externa kapitalförvaltningsprodukter.
- Distributionskanal via Nordea Banks kontorsnät (delvis), inklusive rutiner för kundkännedom samt åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.
- IT-förvaltning och IT-tjänster som levereras till NLP-SE, som ingår i Nordeakoncernens IT Service Entity-avtal i Nordea Bank AB och omfattas av avtalet om koncernintern verksamhet (Agreement for Intra Group Operations). I koncernens IT-organisation är NLP-SE:s IT en del av Wealth Management IT.
- Internrevision som levereras till NLP-SE av Nordeakoncernens funktion Group Internal Audit.
- Nordea Bank Danmark tillhandahåller vissa beräkningar, metoder och modeller.
- Nordea Livsförsäkring Norge AS tillhandahåller vissa administrativa tjänster för placeringsverksamheten genom en koncerngemensam intern funktion.

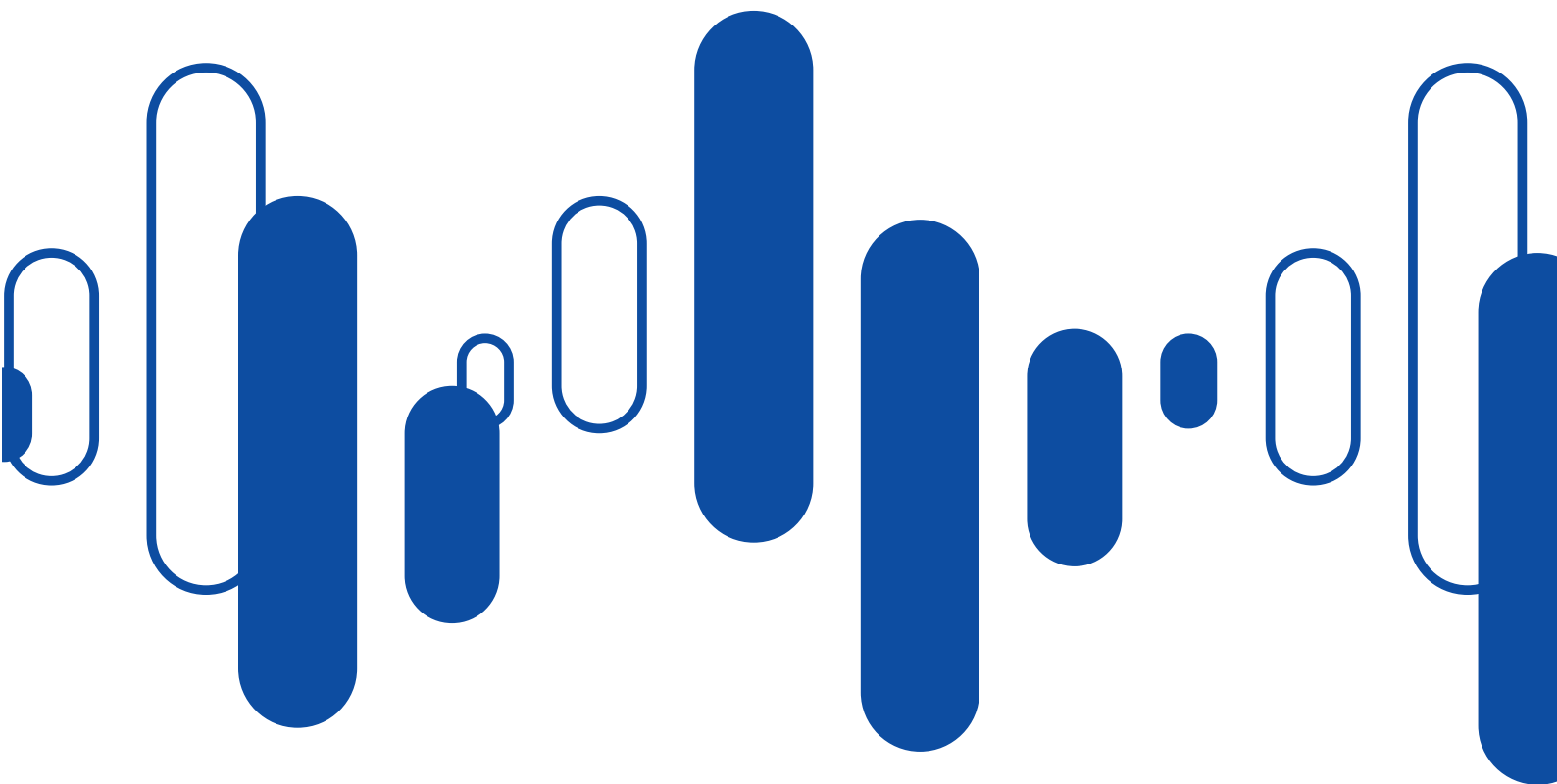
Följande uppgifter hanteras utanför Nordea-koncernen och betraktas därför som externa uppdragsavtal:

- Aberdeen Asset Management AB tillhandahåller fastighetsförvaltning.

B8 Övrig information

Styrelsen utvärderar årligen styrningsstrukturen och resurserna för den, för att säkerställa dels en robust och heltäckande struktur, dels ett effektivt riskhanterings- och kontrollsystem.

C Riskprofil

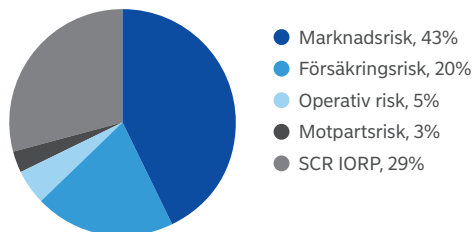
C Riskprofil

NLP-SE är exponerat för en mängd olika risker i sin verksamhet, bland annat försäkrings-, marknads-, kredit- och likviditetsrisker samt operativa risker, affärsrisker och strategiska risker. De två största riskerna sett till andel av NLP-SE:s kapitalkrav är:

- Marknadsrisk som uppstår genom placeringsgarantier och bristande matchning i fråga om tillgångarnas och skuldernas duration för traditionell försäkring. Fond- och depåförsäkringar medför också marknadsrisk för NLP-SE eftersom de framtida vinsterna är beroende av fond- och depåförsäkringarnas samlade värde som skulle minska om marknadsvärdena sjönk. Marknadsrisken utgör cirka 43 procent av solvenskapitalkravet.
- Försäkringsrisk som bland annat beror på osäkerhet i annullationsantaganden (exempelvis att försäkringar flyttas eller återköps i förtid) och risk för ökade driftskostnader. Försäkringsrisken utgör cirka 20 procent av solvenskapitalkravet.

NLP-SE omfattas av två regelverk. För tjänstepensionsförsäkringar beräknas solvenskapitalkravet enligt Solvens I (SCR IORP) vilket inte beskrivs i detta avsnitt. Därför är det endast för övrig livförsäkring som solvenskapitalkravet beräknas enligt Solvens II. I figur C1 har kapitalkravet för tjänstepensionsförsäkringar, SCR IORP, lagts till för att visa det samlade kapitalkravet.

Figur C1 Solvenskapitalkrav (SCR) fördelat på risktyper, 31 december 2016

Riskerna hanteras genom NLP-SE:s riskhanterings- och kontrollsystem som beskrivs i avsnitt B3.

Stress- och scenariotester

I NLP-SE:s regelbundna risk- och kapitalrapportering ingår diverse stress- och scenariotester, bland annat:

- Stresstester enligt standardformeln i Solvens II.
- Ögonblicksstresser.
- Omvända stresstester.
- Affärsriskscenarier som tar hänsyn till de centrala riskerna i verksamheten.
- Makroekonomiska scenarier som mäter effekten av framväxande trender och stresstestar motståndskraften i NLP-SE mot historiska och potentiella framtida makroekonomiska kriser.

Stress- och scenariotesterna diskuteras i verkställande ledningen och styrelsen. NLP-SE samarbetar med övriga koncernen i utvecklingen av stress- och scenariotesterna.

C1 Försäkringsrisk

Försäkringsrisk definieras som risken för förlust eller negativ förändring avseende försäkringsförpliktelsevärde till

följd av ändrade nivåer och trender eller ändrad volatilitet beträffande dödlighet, sjuklighet, driftskostnader och annullationer. En sådan förändring leder till att försäkringsförpliktelsevärdenas värde ökar och kapitalbasen minskar.

Beräkning och analys av försäkringsrisk

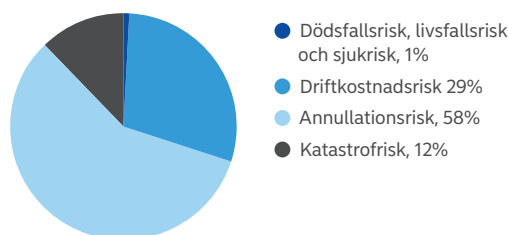
Försäkringsrisker hanteras huvudsakligen med hjälp av aktuariella metoder, hälsoprövningar, återförsäkringsavtal och stresstester, samt genom att göra lämpliga försäkringstekniska avsättningar. Erfarenhetsanalyser och jämförelser görs minst en gång per år.

Dessutom beräknar NLP-SE försäkringsrisker via standardformeln i Solvens II och genom att mäta balansräkningens känslighet för stressade scenarier via regelbundna stress- och scenariotester. NLP-SE har klarat samtliga stresstester som genomförts.

Beräkningen av försäkringsrisker med hjälp av standardformeln i Solvens II visar att annullations- och driftskostnadsrisk har störst inverkan på NLP-SE:s solvenskapitalkrav (se figur C1.1).

Varken NLP-SE:s exponering för försäkringsrisk eller metoden för beräkningen av den har ändrats i någon betydande omfattning under rapporteringsperioden.

Figur C1.1 SCR fördelat på typer av försäkringsrisk, 31 december 2016

Traditionella försäkringar samt fond- och depåförsäkringar är de som bidrar mest till livförsäkringsrisken. Annullationsrisk definieras som risken för möjlig avvikelser mellan de faktiska och antagna annullationsfrekvenserna. Annullationsrisk härrör främst från fond- och depåförsäkringar där framtida vinster ingår i kapitalbasen enligt Solvens II. Risken är kopplad till försäkringstagarnas beteende och begränsas genom att erbjuda kunderna attraktiva produkter. Driftskostnadsrisk definieras som risken för förlust eller negativ förändring i försäkringsförpliktelsevärdenas värde till följd av förändrad nivå, trend eller volatilitet i fråga om kostnader för att uppfylla försäkringsförpliktelsevärdena. Risken begränsas genom kostnadsmedvetenhet och uppföljning av administrationen.

Annullations- och driftskostnadsrisken stresstestas, kontrolleras och rapporteras varje månad i solvensberäkningarna. De antaganden och parametrar som ligger till grund för beräkningarna valideras minst årligen. Det finns en särskild godkännandeprocess för nya produkter.

Hantering av försäkringsrisk

Hantering av försäkringsrisk, till exempel genom hälsoprövning och avtalsvillkor, sker i enlighet med teckningspolicyn för försäkringsrisker. Policyn har tagits fram för att säkerställa robusta processer för teckning av försäkringar och en sund rådgivning till kunderna.

Rutinerna för teckning av försäkringar säkerställer att alla nya kunder behandlas på ett rättvist och etiskt korrekt sätt samt att enskilda risker godkänns eller avvisas på välinformade grunder. Sund hantering av försäkringsrisk möjliggör för NLP-SE att gruppera risker på ett effektivt sätt, erbjuda rättvisa premier till kunder samt upprätta stabila reserver och kapital för att säkerställa att NLP-SE har tillräckligt med kapital för att klara sina försäkringsåtaganden. Liv- och sjukförsäkringar tecknas individuellt efter hälsoprövning.

Aktuariefunktionen lyfter fram risker och lämnar rekommendationer samt ger sina synpunkter på teckningspolicyn. Aktuariefunktionen granskar teckningspolicyn årligen och i samband med ändringar.

Återförsäkring

NLP-SE:s återförsäkringsprogram täcker enskilda dödsfalls- och sjukrisker och innehåller individuella limiter för självbehåll. Syftet med återförsäkringsprogrammet är att minska volatiliteten i försäkringsersättningarna och ge ett stabilare riskresultat.

Nyteckning med stora enskilda riskexponeringar tecknas med fakultativ återförsäkring (individuell bedömning per exponering).

Återförsäkringsprogrammet övervakas månadsvis via riskresultatet per produktkategori. Vidare ansvarar aktuariefunktionen för att granska återförsäkringsstrategin och -programmet.

Produktgodkännande

NLP-SE har infört en metod för förändringshantering. Metoden beskrivs närmare i avsnitt C5 Operativ risk. Här ingår en särskild godkännandeprocess för nya produkter, som bland annat innefattar en bedömning av lönsamhet, risktolerans och kapitalkrav.

Specialföretag (Special purpose vehicles)

NLP-SE använder sig inte av några specialföretag för hanteringen av försäkringsrisker.

Förändringar i försäkringsriskprofilen

Inga väsentliga förändringar har skett under rapporteringsperioden i NLP-SE:s försäkringsriskprofil eller i sättet som försäkringsriskerna beräknas.

C2 Marknadsrisk

Marknadsrisk i NLP-SE uppstår till följd av bristande matchning i fråga om tillgångarnas och skuldernas duration samt till följd av känsligheten i värdet på dessa tillgångar och skulder för förändringar i nivån på och volatiliteten i marknadskurser.

Beräkning och analys av marknadsrisk

Marknadsrisk härrör bland annat från tillgångarna som tillhör traditionella försäkringar och uppstår till följd av utfästa garantier. NLP-SE står för den direkta marknadsrisken för dessa produkter, vilket motsvarar risken att avkastningen inte är tillräcklig för att täcka de garanterade åtagandena.

Även fond- och depåförsäkringarna bidrar till marknadsrisken i NLP-SE. Detta produktsegment genererar framtida vinster som ingår i solvensbalansräkningen. En minskning i omfattningen av fond- och depåförsäkringsverksamheten till följd av ogynnsamma kursrörelser skulle minska dessa framtida vinster och därmed kapitalbasen i solvensbalansräkningen.

Marknadsrisk uppstår också i samband med investering av eget kapital. Det egna kapitalet investeras separat från försäkringstagarnas tillgångar, och NLP-SE står för den direkta marknadsrisken.

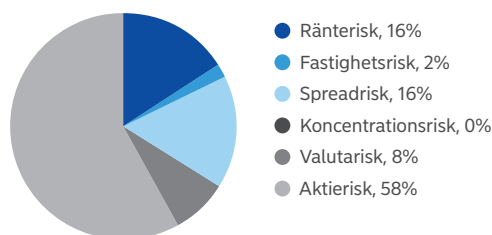
Marknadsrisk beräknas via standardformeln i Solvens II, exponeringsmått för placeringstillgångar, Value-at-Risk-analys (VaR), balansräkningsprognoser samt stress- och kän-

lighetsanalyser. NLP-SE har klarat samtliga stresstester som genomförts. Marknadsrisk kontrolleras mot risktolerans och risklimiter.

Standardformeln i Solvens II

Beräkningen av marknadsrisk med hjälp av standardformeln i Solvens II visar att det är aktier, kreditspread och räntor som har störst inverkan på NLP-SE:s marknadsrisk. Varken NLP-SE:s exponering för marknadsrisk eller metoden för beräkningen av den har ändrats i någon betydande omfattning under rapporteringsperioden.

Figur C2.1 SCR fördelat på marknadsrisktyper, 31 december 2016

SCR fördelat på typ av risk, se figur C2.1, tar hänsyn till diversifiering mellan de olika risktyperna.

Aktierisk

NLP-SE är exponerat för sjunkande aktiekurser genom finansiella garantier i traditionella försäkringar och för sänkta förväntningar om framtida vinster från fondproportionella avgifter.

Kreditspreadrisk

NLP-SE är exponerat för förändringar i kreditspreaden via innehav i räntebärande tillgångar avseende traditionella försäkringar samt fond- och depåförsäkringar. Ökad kreditspread minskar marknadsvärdet och därmed sänks förväntningarna om framtida vinster från fondproportionella avgifter och avkastningen.

Tabell C2.1 Ränteinnehav fördelat på kreditbetyg, 31 december 2016

	%
AAA	50,2
AA	9,5
A	10,7
BBB	15,3
BB	4,0
B	2,6
CCC eller lägre	0,9
Kreditbetyg saknas	6,7

Koncentrationsrisk

NLP-SE är exponerat för koncentration av marknadsrisk gentemot motparter, regioner och branscher. Koncentration av marknadsrisk gentemot motparter omfattar enligt Solvens II aktier, fastigheter och tillgångar med hög kreditrisk.

Ränterisk

NLP-SE är exponerat för förändringar i räntenivån genom den bristande matchningen i fråga om tillgångarnas och skuldernas duration i de traditionella portföljerna.

Fastighetsrisk

NLP-SE innehar affärs-, industri- och bostadsfastigheter i sina traditionella försäkringar, vars marknadsvärde och direktavkastning kan sjunka.

Valutarisk

NLP-SE investerar aktivt i globala värdepapper. I stort sett all valutaexponering inom de traditionella portföljerna valutasäkras mot svenska kronor. Kapitalkravet för valutarisk styrs av sekundära effekter på sparprodukter: ett minskat värde i lokal valuta på värdepapper i utländsk valuta minskar de förväntade framtida fondproportionella avgifterna.

Beräkning av exponering gällande investeringar

Värdepappersportföljer som ska täcka skulder till försäkringstagare säkras mot koncentrerade exponeringar genom lämplig riskspridning i olika tillgångsslag och valutor.

Value-at-Risk-analys

NLP-SE beräknar marknadsrisken i investerat eget kapital med hjälp av Value-at-Risk (VaR). Syftet är att kontrollera risktagandet i den egna portföljen och nivån har varit stabil under året inom satta limiter.

Stress- och känslighetsanalys

NLP-SE utför regelbundna stresstester av kapitalbasen, solvenssituationen och de finansiella reserverna för att bedöma effekten av ögonblicksstresser. Stresstesterna görs genom att tillämpa kraftiga aktiekursfall eller räntechocker, eller en kombination av de två. NLP-SE är känsligast för ränteförändringar, till följd av den långsiktighet som präglar verksamheten.

Tabell C2.2 Stressad solvenskvot, 31 december 2016

	%
Basscenario	230
Aktienedgång 12 %	238
Räntor ner 50 baspunkter	226
Räntor upp 50 baspunkter	235

Både kapitalbasen och kapitalkravet sjunker i aktiestressen men eftersom kapitalkravet sjunker mer än de delar av kapitalbasen som påverkas av en aktienedgång så ökar solvenskvoten. Som ett led i kapitalhanteringen gör NLP-SE prognoser för verksamhetens utveckling, med bland annat kapitalplaner. Här utförs också stresstester med hjälp av makroekonomiska och affärsrelaterade riskscenarier.

Hantering av marknadsrisk

NLP-SE hanterar marknadsrisk i enlighet med ALM-matrisen som beskrivs i avsnitt B3. Detta bidrar till väl underbyggda affärsbeslut i NLP-SE, med balans mellan kort- och långsiktighet i fråga om bland annat konkurrenskraft, regelkrav, lönsamhet, likviditet, kunder och kapital. Dessutom kontrolleras marknadsriskerna regelbundet mot risktoleransen och risklimiterna.

Marknadsrisken i de traditionella försäkringarna begränsas, om lämpligt, med hjälp av skulddriven förvaltning, där syftet är att minska den bristande matchningen i fråga om tillgångarnas och skuldernas duration, och samtidigt skapa en avkastning så att NLP-SE kan infria garantier och kundernas förväntningar.

Investeringsprocessen och aktsamhetsprincipen

Aktsamhetsprincipen är inbyggd i NLP-SE:s investeringsprocess. NLP-SE arbetar såväl bottom-up som top-down med aktsamhetsprincipen.

Tillvägagångssättet bottom-up används för att nå aktsamhet i varje enskild del, till exempel ett mandat eller typ av fond. Den består av fyra steg: omfattande genomgång av investeringsobjektet, grundlig undersökning av kapitalförvaltare, operativa krav för data och värdering, samt juridisk bedömning och avtal.

Tillvägagångssättet top-down tar hänsyn till portföljen som helhet och säkerställer att tillgångsfördelningen överensstämmer med aktsamhetsprincipen och är i linje med varje portföljs placeringsmål. Den här modellen består av fem steg: specificera tillgångsfördelningen, välja risknivåer och hur riskerna ska fördelas, fastställa förhållandet mellan förväntad risk och avkastning på lång sikt, bedöma utvecklingen vid olika riskscenarier, samt balansera kortsiktig utveckling och långsiktiga antaganden.

Investeringsprocessen bidrar till att NLP-SE kan följa aktsamhetsprincipens krav, eftersom den säkerställer att NLP-SE endast investerar i värdepapper vars risker kan identifieras, beräknas, övervakas, hanteras och kontrolleras. Genom att arbeta såväl bottom-up som top-down säkerställs aktsamhet i investeringsprocessen.

NLP-SE:s handelsprocess avseende fond- och depåförsäkring säkerställer att tillgångarna är direkt kopplade till värdet av de försäkringstekniska avsättningarna.

Koncentration av marknadsrisk

NLP-SE hanterar koncentrationsrisk för både enskilda tillgångsklasser och aggregerad portföljnivå. Koncentrationsrisken hanteras även i de enskilda investeringsmandaten. NLP-SE hanterar koncentrationsrisken genom att ha en övre gräns för storleken på enskilda investeringar och samlade investeringar per tillgångsklass. Koncentrationsrisk beaktas också på bolagsnivå och hanteringen av dessa risker omfattas av investeringsstrategin.

NLP-SE minskar regelbundet koncentrationsrisken genom revidering och justering av värdepappersportföljerna.

C3 Kreditrisk (Motpartsrisk)

Det här avsnittet tar upp motpartsrisk, medan spreadrisk beskrivs i avsnittet om marknadsrisk. Motpartsrisk speglar potentiella förluster från oväntade betalningsinställelser bland NLP-SE:s motparter och gäldenärer under de kommande tolv månaderna. Hänsyn tas till riskbegränsande avtal, återförsäkring, värdepapperisering och derivat samt fordringar på förmedlare, liksom andra kreditexponeringar som inte täcks av undergruppen för spreadrisk. NLP-SE är exponerat för motpartsrisk genom att likvida medel och banktillgodohavanden finns inlånade hos motparter samt genom de derivat som används för att risksäkra portföljer.

Dessutom beräknar NLP-SE solvensbalansräkningens känslighet för stressade marknadsscenarier via regelbundna tester. NLP-SE kontrollerar också veckovis motpartsexponeringen i fråga om derivat. NLP-SE har klarat samtliga stresstester som genomförts.

Beräkning och analys av motpartsrisk

NLP-SE:s motpartsrisk härrör från kontanta medel, tillgodohavanden och derivat i diverse internationella banker med höga kreditbetyg och mycket låg sannolikhet för fallisse-

mang. NLP-SE:s exponering för motpartsrisk är ringa, och motsvarar 3 procent av det totala solvenskapitalet.

NLP-SE:s exponeringar – kontanta medel, tillgodohavanden och derivat – marknadsvärderas dagligen. De ökade exponeringarna uppstår till följd av skillnaden mellan den aktuella säkerhetens värde och derivatets värde under stressade förhållanden.

Hantering av motpartsrisk

Motpartsrisken hanteras i enlighet med riktlinjer och limiter som i detalj beskriver toleransen i fråga om motpartsrisk. Limiterna kontrolleras varje vecka och särskilda rutiner tillämpas om en limit överskrids eller är nära att överskridas.

I syfte att begränsa exponeringen för oväntade betalningsinställelser säkerställer NLP-SE diversifiering bland motparterna. En koncentration av enskilda motparter undviks med hjälp av limiter.

NLP-SE har bilaterala avtal med derivatmotparter som fastställer vilka säkerheter som är godtagbara, när de ska ställas och vilken kvalitet de ska ha. NLP-SE hanterar och kontrollerar säkerheter för derivat varje vecka och vid behov.

C4 Likviditetsrisk

Likviditetsrisk är risken att endast kunna uppfylla sina likviditetsförpliktelser till en ökad kostnad eller, i sista hand, inte alls kunna uppfylla sina åtaganden när de förfaller till betalning.

Likviditetsrisk uppstår ur både illikvida värdepapper (marknadslikviditetsrisk) och förändrade kassaflöden för skulder till följd av förändrade försäkringsersättningar eller annullationer. Likviditetsrisk kan också härröra från kortfristiga betalningar som påverkar det kortfristiga likviditetsbehovet.

Beräkning av likviditetsrisk

Likviditetsrisken beräknas huvudsakligen med hjälp av likviditetsgradering av befintliga värdepapper och via likviditetsprognoser. Beräkningsmetoderna för likviditetsrisk har inte förändrats på något väsentligt sätt under rapporteringsperioden. Styrelsen fastställer toleransnivån för likviditetsrisk.

Likviditetsgradering

Alla placeringstillgångar i de traditionella portföljerna tilldelas en likviditetspoäng för att säkerställa att likviditetsprofilen för nya investeringar passar till den aktuella värdepappersportföljens likviditetsprofil och aktuell investeringsstrategi. När den nya investeringen har genomförts görs en ny bedömning av likviditetspoängen inom ramen för kontroll- och utvärderingsprocessen.

Likviditetsprognoser

Varje år gör NLP-SE både kortsiktiga och långsiktiga likviditetsprognoser för att analysera och bedöma det framtida likviditetsbehovet under både normala och stressade marknadsförhållanden. NLP-SE har klarat samtliga stresstester som genomförts.

Hantering av likviditetsrisk

De allra flesta värdepapper är likvida under normala marknadsförhållanden, och risken att NLP-SE skulle drabbas av betydande ekonomiska förluster till följd av svårigheter att uppfylla sina betalningsförpliktelser bedöms vara låg.

NLP-SE investerar i illikvida värdepapper, men exponeringen begränsas genom anvisningar och limiter för investeringar som fastställts av styrelsen. Likviditetsrisken i illikvida tillgångar är begränsad eftersom investeringarnas tidshorisont är betydligt längre än för andra tillgångar, men fortfarande avsevärt kortare än skuldernas duration.

NLP-SE har en beredskapsplan för sin likviditet som anger hur förändringar i förväntat kassaflöde ska hanteras och vad som ska göras i en stressad likviditetssituation.

Likviditetsrisken hanteras också via NLP Group Risk Appetite Framework, vilket innebär att annullationsrisken och dess påverkan på likviditeten stresstestas löpande.

Förväntad vinst som ingår i framtida premier

Framtida premier ingår endast i bästa skattningen av riskprodukter. Den förväntade vinsten som ingår i framtida premier uppgick den 31 december 2016 till 82 351 TSEK. Förändringar av framtida premier påverkar inte NLP-SE:s likviditetsposition.

C5 Operativ risk

Operativ risk är risken för direkt eller indirekt förlust eller skadat anseende till följd av brister eller fel hänförliga till interna processer, på grund av den mänskliga faktorn och system eller externa händelser. I fråga om kapitalkrav omfattar operativ risk även legal risk och compliance-risk.

Operativ risk finns i all verksamhet i organisationen, i verksamhet som lagts ut på entreprenad och i all kontakt med externa parter. Verksamheten ansvarar för den dagliga hanteringen av operativa risker. Det gäller att vara proaktiv, vilket ställer krav på utbildning och riskmedvetenhet hos alla medarbetare i NLP-SE.

Mätning av operativ risk

Operativ risk mäts utifrån toleransnivåer, incidentrapportering samt scenariotester. Mätmetoderna för operativ risk har inte förändrats på något väsentligt sätt under rapporteringsperioden.

Toleransnivå för operativ risk

Ramverket för operativ risk fastställs av styrelsen. Ramverket för operativ risk har formulerats som krav på uppföljning av riskbegränsande planer för viktiga operativa risker som identifierats i den interna bedömningen av risker och kontroller (Risk and Control Self-Assessment, RCSA), de största riskerna samt mätning av IT-störningar.

Incidentrapportering

Incidenter och säkerhetsbrister hanteras omedelbart för att minimera skadan. När en incident rapporteras har incidenthanteringen högsta prioritet. Enhetscheferna ansvarar för korrekt hantering, dokumentation och rapportering av incidenter. Incidentrapporteringen omfattar hela Nordeakoncernen och sker i systemet för operativa risker och compliance-risker. Aggregerad incidentinformation ingår i riskrapporterna till verkställande ledning och styrelse.

Scenarioanalys

Som ett komplement till RCSA utförs också scenarioanalys för väsentliga risker, där utvalda risker som kräver ytterligare utredning prövas. Målet är att ytterligare stärka förståelsen för NLP-SE:s operativa risker genom att rikta in sig på sådana risker som skulle kunna orsaka ekonomiska förluster eller få andra betydande konsekvenser för NLP-SE.

Informationen från RCSA fungerar också som indata för scenarier i kontinuitets- och beredskapsplanerna som testas varje år för att säkerställa lärande och beredskap.

Hantering av operativ risk

RCSA

RCSA är en årlig bedömning av de operativa riskerna i den egna verksamheten. RCSA syftar till att öka medvetenheten om riskerna i verksamheten, upptäcka svagheter i kontrollerna och underlätta prioriteringen av åtgärder avseende dessa svagheter.

RCSA riktar in sig på verksamhetens aktuella risker och innefattar också en analys av framväxande och förutsedda

operativa risker till följd av förväntade strategiska förändringar.

Kontroller på koncernnivå

Group Level Control (GLC), som står för kontroller på koncernnivå, är en årlig process där den första och andra försvarslinjen bedömer hur väl de uppfyller kraven i Nordeas koncerndirektiv.

Hantera förändringar

Processen för ändringsgodkännanden fångar upp alla väsentliga förändringar på ett enhetligt sätt. Processen används för nya eller väsentligen förändrade produkter, tjänster, marknader, processer och IT-system, samt för omfattande förändringar i verksamheten och organisationen. En kvalitets- och riskanalys används från fall till fall i samband med väsentliga förändringar, exempelvis nya program eller omfattande organisations-, process- och systemförändringar. Kvalitets- och riskanalysen görs för att begränsa uppkomsten av nya risker och säkerställa en disciplinerad förändringshantering. Här dokumenteras beslut som rör risk- och kvalitetsaspekter i förändringsarbetet, ansvaret för besluten och vidtagna åtgärder. Det sker också systematisk uppföljning. En kvalitets- och riskanalys ingår alltid i processen för ändringsgodkännanden och är obligatorisk för förändringar/utveckling inom ett program eller projekt.

Väsentliga risker, koncentration av risker samt riskbegränsning

De väsentliga risker som identifierades under RCSA-processen för 2016 var bland annat:

- Känn-din-kund-processer och risken för penningtvätt.
- Tillförlitligheten hos underliggande data.
- Brister i processer och rutiner för ändringar.

Varje kvartal görs en uppföljning av de enskilda åtgärderna enligt RCSA för att säkerställa de genomförs korrekt och i rätt tid.

Beroenden mellan risker

Beroendena mellan olika risker analyseras med hjälp av incidentmönster, slutsatser i RCSA och kommentarer från GIA. Beroendena beaktas också när testscenarier definieras och utformas.

C6 Övriga materiella risker

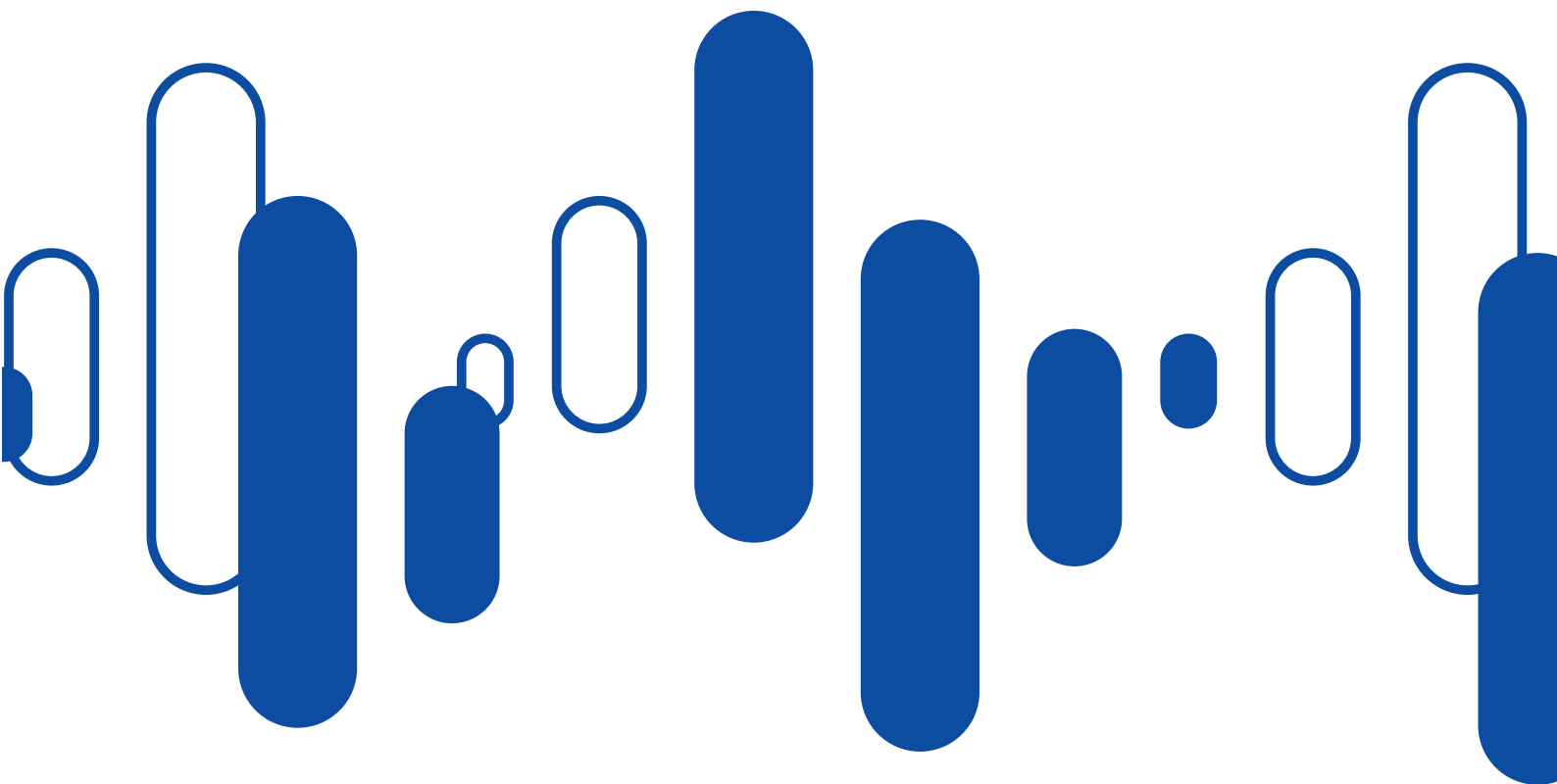
Till övriga väsentliga risker i NLP-SE hör affärsrisk och strategisk risk.

Affärsrisk definieras som den risk som rör osäkerhet i affärsförhållandena såsom marknadsläge, kundbeteende och tekniska framsteg samt ekonomiska konsekvenser av ryktesrisk.

Strategisk risk definieras som långsiktiga konsekvenser av den valda affärsstrategin, exempelvis produktutbud, kundsegment, marknader, distributionskanaler och tekniska plattformar. Dessa risker kan uppstå till följd av felaktigt genomförda beslut eller brist på anpassning till branschförändringar.

Riskerna begränsas genom regelbunden uppföljning av försäljning, kostnader och riskresultat, samt analyser av resultatdrivande poster.

D Värdering för solvensändamål

D Värdering för solvensändamål

Redovisningsprinciper i NLP-SE

NLP-SE:s balansräkning i den finansiella redovisningen har upprättats i enlighet med med International Financial Reporting Standards (IFRS) inom ramen för svensk lagstiftning (lagbegränsad IFRS). NLP-SE:s solvensbalansräkning har upprättats i enlighet med IFRS och justerats enligt värderingskraven i Solvens II-regelverket.

Nedan följer en beskrivning av de värderingsprinciper och värderingsmetoder som har tillämpats för varje väsentlig post i solvensbalansräkningen.

Antaganden och bedömningar

Vid bedömningen av redovisade belopp för tillgångar, skulder och åtaganden utanför balansräkningen liksom för intäkter och kostnader krävs att företagsledningen använder uppskattningar och bedömningar utifrån historisk erfarenhet och rimliga antaganden. Det faktiska utfallet kan i viss mån avvika från de uppskattningar som gjorts.

Kritiska antaganden och bedömningar används huvudsakligen för:

- Värdering till verkligt värde av vissa finansiella instrument. Vid värderingen av finansiella tillgångar och skulder där observerbara priser saknas används värderingsmetoder. Dessa beskrivs i avsnitt D1 Tillgångar.
- Värdering till verkligt värde av fastigheter. Metod och antaganden beskrivs i avsnittet Förvaltningsfastigheter.
- Beräkning av försäkringstekniska avsättningar till försäkringstagare. Skulderna till försäkringstagare är långsiktiga åtaganden. Vid värderingen av dessa skulder används både finansiella och demografiska antaganden. Se avsnitt D2 Försäkringstekniska avsättningar.

D1 Tillgångar

Värderingsprinciperna i Solvens II-direktivet bygger på värdering till verkligt värde med uppgifter från oberoende källor. Värderingsmetoderna rangordnas i en verkligt värde-hierarki, med olika kategorier beroende på metodens kvalitet. Förutbetalda anskaffningskostnader är den enda tillgången som beräknas enligt Solvens I-reglerna, eftersom de endast avser tjänstepensioner.

De olika kategorierna är:

Marknadspriser

Nivå 1 Noterade priser på en aktiv marknad

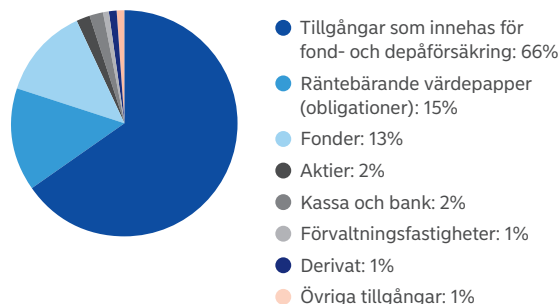
Värderingsmetoder

Nivå 2 Observerbara priser på en aktiv marknad

Nivå 3 Ej observerbara priser

I figur D1.1 presenteras tillgångarna i solvensbalansräkningen per kategori den 31 december 2016.

Figur D1.1 Fördelning av tillgångar i solvensbalansräkningen, 31 december 2016

I tabell D1.1 presenteras tillgångarnas sammansättning i NLP-SE:s balansräkning enligt lagbegränsad IFRS respektive solvensbalansräkning. Avseende tillgångarna är värderingen densamma för de olika balansräkningarna.

En mer detaljerad balansräkning (lagbegränsad IFRS) respektive solvensbalansräkning per 31 december 2016 finns i bilaga 3.

Finansiella instrument

Finansiella instrument i NLP-SE innefattar noterade och onoterade aktier, investeringsfonder, räntebärande värdepapper (obligationer) och derivat (tillgångar och skulder). Finansiella instrument delas in i kategorier utifrån olika redovisnings- och värderingsprinciper. Noterade och onoterade aktier, investeringsfonder, räntebärande värdepapper och derivat (tillgångar och skulder) tillhör kategorin "Finansiella tillgångar (och skulder) värderade till verkligt värde via resultaträkningen" och värderas till verkligt värde. Likvida medel, koncerninterna fordringar och kundfordringar tillhör kategorin "Lånefordringar och kundfordringar" och värderas till upplupet anskaffningsvärde enligt nedan.

Verkligt värde definieras som det pris som under aktuella marknadsförhållanden skulle erhållas vid försäljning av en tillgång eller betalas vid överföring av en skuld i en ordnad

Tabell D1.1 Värdet på tillgångar i balansräkningen (lagbegränsad IFRS) respektive solvensbalansräkningen, 31 december 2016

Tillgångar, TSEK	Lagbegränsad balansräkning	Solvensbalansräkning	% av totala tillgångar enligt Solvens
Tillgångar som innehas för fond- och depåförsäkring	78 217 546	78 217 546	66
Räntebärande värdepapper (obligationer)	18 117 146	18 117 146	15
Fonder	15 188 166	15 188 166	13
Aktier	2 362 878	2 362 878	2
Kassa och bank	2 181 858	2 181 858	2
Förvaltningsfastigheter	850 647	850 647	1
Derivat	771 651	771 651	1
Övriga tillgångar	1 442 412	1 442 412	1
Summa tillgångar	119 132 305	119 132 305	100

transaktion på huvudmarknaden för värdepapper eller, om en huvudmarknad saknas, på den mest fördelaktiga marknaden.

Det starkaste beviset på verkligt värde är förekomsten av publicerade prisnoteringar på en aktiv marknad.

Marknadsaktivitet, handelsfrekvens och volym bedöms regelbundet. En aktiv marknad är en marknad där handel med instrumentet inträffar tillräckligt ofta och med tillräcklig volym för att ge löpande prisinformation. Publicerade prisnoteringar används främst för att fastställa verkligt värde på instrument som redovisas i följande balansposter:

- räntebärande värdepapper (noterade)
- aktier och andelar (noterade)
- derivat (noterade).

Om noterade priser inte representerar faktisk eller regelbunden marknadshandel, eller om noterade priser inte finns tillgängliga, fastställs det verkliga värdet med hjälp av lämplig värderingsmetod. För dessa värderingsmetoder används observerbara marknadspriser eller ej observerbara parametrar som indata.

Värderingsmetoder används främst för att fastställa verkligt värde på finansiella instrument som redovisas i följande balansposter:

- räntebärande värdepapper (onoterade eller som saknar prisnoteringar)
- aktier och andelar (onoterade eller som saknar prisnoteringar)
- derivat (OTC-derivat).

Förvaltningsfastigheter

NLP-SE innehar enbart förvaltningsfastigheter. Förvaltningsfastigheter är andra fastigheter än sådana som köpts för eget bruk. Förvaltningsfastigheter värderas till verkligt värde utifrån diskonterat kassaflöde med hjälp av metoden för ej observerbara priser. Värderingen görs av två oberoende, behöriga värderingsföretag. Modellerna för diskonterat kassaflöde innehåller antaganden om framtida hyror, beläggning, drifts- och underhållskostnader, avkastningskrav och räntenivåer. Genomsnittet av de två värderingarna anses vara förvaltningsfastigheternas verkliga värde.

Likvida medel

Den här posten innefattar kassa i bank. Dessa tillgångar värderas till upplupet anskaffningsvärde. Redovisat belopp har bedömts motsvara det verkliga värdet.

Övriga tillgångar

Övriga tillgångar innefattar koncerninterna fordringar, kundfordringar, fordringar enligt återförsäkringsavtal och förutbetalda anskaffningskostnader. Koncerninterna fordringar och kundfordringar värderas till upplupet anskaffningsvärde. Dessa tillgångar är kortfristiga och det redovisade beloppet har bedömts motsvara det verkliga värdet. Tillgångar som utgörs av fordringar enligt återförsäkringsavtal värderas som återförsäkrarens andel av bruttoskuld (bästa skattning) i balansräkningen. Värderingen av fordringar enligt återförsäkringsavtal baseras på samma antaganden och principer som vid beräkningen av bästa skattning av bruttoskuld. Förutbetalda anskaffningskostnader är tillgångar hänförliga till tjänstepensionsförsäkringar. Dessa värderas till anskaffningskostnaden med avdrag för avskrivning.

Tillgångar som innehas för fond- och depåförsäkringar

Tillgångar som innehas för depåförsäkringar innefattar finansiella instrument, likvida medel samt fonder och övriga finansiella tillgångar. Tillgångar som innehas för fondförsäkringar innefattar enbart UCITS-, special- eller alternativa investeringsfonder. De utgör tillsammans den värdepappersportfölj

som täcker försäkringstagarnas fond- och depåförsäkringsavtal. Värderingen av dessa tillgångar följer samma principer som de för finansiella instrument och likvida medel för traditionella försäkringar.

D2 Försäkringstekniska avsättningar

I tabell D2.1 presenteras skuldernas sammansättning i NLP-SE:s balansräkning enligt lagbegränsad IFRS respektive solvensbalansräkning.

Tabell D2.1 Värdet på skulder i balansräkningen (lagbegränsad IFRS) respektive solvensbalansräkningen, 31 december 2016

Skulder, TSEK	Lagbegränsad balansräkning	Solvensbalansräkning	% av totala skulder enligt solvensbalansräkningen
Försäkringstekniska avsättningar	114 477 027	113 434 685	98,9
Efterställda skulder	300 000	300 000	0,3
Derivat	290 154	290 154	0,3
Övriga skulder	755 698	728 866	0,6
Summa skulder	115 822 879	114 753 706	100

I detta avsnitt beskrivs värderingsmetoden för försäkringstekniska avsättningar, medan värderingsmetoden för övriga skulder beskrivs i avsnitt D3.

Värderingsmetod för försäkringstekniska avsättningar i solvensbalansräkningen

Värderingen av försäkringstekniska avsättningar i NLP-SE följer antingen Solvens I för tjänstepensioner eller Solvens II för övrig livförsäkring. Värderingen av försäkringstekniska avsättningar enligt Solvens II görs på marknadskonsistenta grunder utifrån bästa skattning och med extra riskmarginal. Värderingen enligt Solvens I är densamma som den enligt lagbegränsad IFRS. Summan av värderingarna utgör värdet på de försäkringstekniska avsättningarna i NLP-SE. Nedan presenteras en sammanfattning av värdet på de försäkringstekniska avsättningarna den 31 december 2016. Ytterligare information om värdet på försäkringstekniska avsättningar per verksamhetstyp den 31 december 2016 finns i bilaga 3.

Tabell D2.2 Värdering av försäkringstekniska avsättningar, 31 december 2016

TSEK	Lagbegränsad balansräkning	Solvensbalansräkning
Försäkringstekniska avsättningar	114 477 027	–
Bästa skattning	–	113 119 068
Riskmarginal	–	315 618
Summa	114 477 027	113 434 685

I tabell D2.2 har balansräkningen beräknats enligt lagbegränsad IFRS för både tjänstepensioner och övrig livförsäkring. Solvensbalansräkningen har beräknats enligt lagbegränsad IFRS för tjänstepensioner och enligt Solvens II för övrig livförsäkring. Det innebär att raden Bästa skattning i solvensbalansräkningen är summan av värderingen enligt lagbegränsad IFRS och Solvens II-värderingen, och att raden Riskmarginal endast har värderats enligt Solvens II.

Värdering enligt lagbegränsad IFRS

NLP-SE:s finansiella redovisning innebär att försäkringstekniska avsättningar för försäkringar som klassificerats som investeringsavtal redovisas till det verkliga värdet av tillgångarna som är kopplade till dessa avtal. I vissa fall har de tradi-

tionella försäkringarna ett tillägg till det verkliga värdet för att täcka underskott. Försäkringsavtal redovisas till nuvärdet av framtida löpande ersättningar och driftskostnader med tillägg för avsättningar för okända skador.

Redovisningen av försäkringstekniska avsättningar för garanterade utfästelser upprättas genom att beräkna nuvärdet av framtida ersättningar som försäkringstagarna har rätt till. Försäkringstekniska avsättningar för villkorad återbäring beräknas som skillnaden mellan tillgångarnas verkliga värde och de försäkringstekniska avsättningarna för garanterade utfästelser. Beräkningen av garanterade utfästelser görs för både traditionella försäkringar och riskförsäkringar med löpande utbetalningar, det vill säga sjukförsäkringar och efterlevandepensioner. Beräkningen görs med riskfri diskonteringsränta liksom antaganden om driftskostnader och biometrisk antaganden.

Solvens II-värdering

Solvens II-värderingen baseras på ett antal stokastiska projektioner för tillgångarna i balansräkningen. I varje projektion beräknas de framtida ersättningarna till försäkringstagarna, kostnader, skatter och resultatet diskonteras sedan. Stokastisk värdering görs för försäkringar med garanterade utfästelser. Försäkringar utan garanterade utfästelser beräknas enligt en deterministisk metod.

De stokastiska modellberäkningarna för försäkringstekniska avsättningar utförs med hjälp av marknadskonsistenta scenarier. Scenarierna genereras av en ekonomisk scenariogenerator (ESG) från en extern part vilka sedan kalibreras med marknadsdata internt.

I tabell D2.3 presenteras bästa skattning av skulder och riskmarginal per verksamhetstyp i NLP-SE, i enlighet med de två regelverken:

Tabell D2.3 Bästa skattning av skulder och riskmarginal, 31 december 2016

TSEK	Bästa skattning	Riskmarginal
Traditionell försäkring	35 519 743	117 917
Fond- och depåförsäkring	77 504 559	186 768
Riskförsäkring	94 766	10 933

Framtida premier ingår inte i värderingen till följd av de avtalsgränser som gäller enligt solvensreglerna. Undantaget är rena riskprodukter där premier för ett år medräknas. För rena riskprodukter används historiska skadekvoter för att beräkna framtida ersättningar.

Riskmarginalen är den diskonterade kapitalkostnaden för kapitalkrav som inte är hedgebara. Antagandet är att livförsäkringsrisker inte är hedgebara, medan marknadsrisker är hedgebara. Riskmarginalen beräknas enligt riktlinjer utgivna av den europeiska tillsynsmyndigheten (EIOPA).

Kapitalkraven enligt Solvens I-reglerna är volymbaserade och huvudsakligen beräknade utifrån försäkringstekniska avsättningar. För vissa försäkringsavtal beräknas de som en andel av avtalens positiva risksumma. Det samlade kapitalkravet är summan av de två kraven.

Antaganden i beräkningen av försäkringstekniska avsättningar

De mest väsentliga antaganden som påverkar värderingen är de som avser annullationer och kostnader i värderingsmodellen. Framtida förvaltningsåtgärder, som påverkar livslängdsantagandena för beräkningen av utbetalningar i modellen, påverkar också värderingen i väsentlig grad. Alla antaganden baseras i största mån på statistisk analys av historisk data, men kan kompletteras med hjälp av expertbedömningar om historisk data inte är tillräcklig.

Osäkerhet i värderingen

Den beräkning som avser bästa skattning av skulder och riskmarginal inbegriper av naturliga skäl en bedömning av osäkra händelser i framtiden. Precisionen i beräkningen beror på kvaliteten i den statistik som används och i vilken utsträckning modellen speglar verkligheten. De huvudsakliga osäkerhetsfaktorerna är:

- Begränsat antal stokastiska scenarier. Spridningen av möjliga scenarier täcker inte in alla eventuella negativa scenarier.
- Antagandena för de kommande 50-75 åren inrymmer osäkerhet, till exempel förändringar i annullations- eller dödlighetstalen på lång sikt.
- Samma tillgångsfördelning används under hela projektionen, oberoende av vilka scenarier som används
- Modellen ger en begränsad bild av verkligheten eftersom parametrarna omöjligen kan täcka in alla eventuella händelser och oväntade förvaltningsbeslut.

För produkter som nyligen lanserats finns endast begränsad historisk data. För dessa produkter är den största osäkerhetsfaktorn i värderingen antagandet om framtida annullationer. Osäkerheten i fråga om försäkringstekniska avsättningar har bedömts med hjälp av känslighetsberäkningar för solvenssituationen. I dessa känslighetsscenarioer ingår de huvudsakliga riskkomponenterna i solvenskapitalkraven. Känsligheten beräknas regelbundet med hjälp av förändrad räntenivå, aktiemarknadschocker och plötsliga massannullationer.

Övergångsregler

NLP-SE tillämpar ej övergångsregler för försäkringstekniska avsättningar.

Medel som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag

NLP-SE har återförsäkringsavtal för riskprodukter. Återförsäkringsavtal avser främst sjukförsäkringar med högre förmånsbelopp och ingår i solvensberäkningen.

NLP-SE använder sig inte av specialföretag.

D3 Andra skulder

I solvensbalansräkningen värderas övriga skulder enligt IFRS. Nedan beskrivs de värderingsprinciper och värderingsmetoder som tillämpats.

Efterställda skulder

Efterställda skulder utgörs av lån som är efterställda övriga skulder men har företräde framför skulden till aktieägarna. NLP-SE har en efterställd skuld i egenskap av ett förlagslån. Enligt IFRS värderas den efterställda skulden till upplupet anskaffningsvärde. Räntan på lånet justeras regelbundet utifrån gällande marknadsränta, och det redovisade beloppet har därmed bedömts motsvara det verkliga värdet.

Derivat

Derivat med negativa marknadsvärden redovisas som en skuld och värderas till verkligt värde enligt samma principer som för derivat med positiva marknadsvärden (se avsnittet Finansiella instrument ovan).

Alla övriga skulder

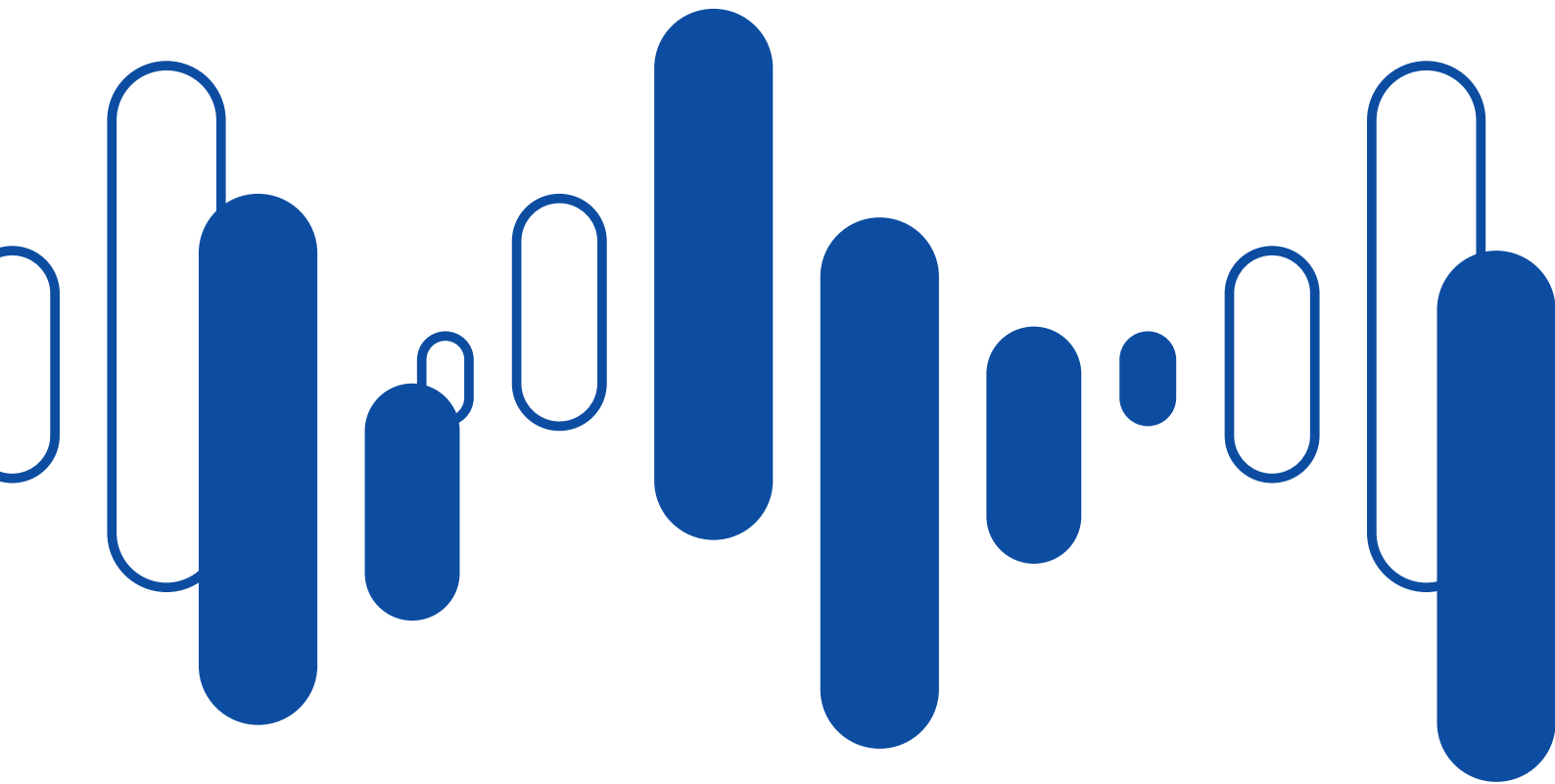
Alla övriga skulder, förutom förmånsbestämda pensioner, värderas till upplupet anskaffningsvärde. Redovisat belopp har bedömts motsvara det verkliga värdet. Förmånsbestämda pensioner täcks av tillgångar i en pensionsstiftelse eller försäkringslösning. Förpliktelsen är långsiktig. NLP-SE tillämpar så kallad lagbegränsad IFRS som kräver en annan metod för redovisning av förmånsbestämda pensioner jämfört med vad

som anges i IAS 19 vilken tillämpas i Solvens II. De förmånsbestämda pensionsförpliktelserna beräknas av oberoende, externa aktuarier. Den skuld som redovisas i balansräkningen för förmånsbestämda pensioner motsvarar nuvärdet av de förmånsbestämda förpliktelserna minus det verkliga värdet på tillgångarna i pensionsstiftelsen.

Tabell D3.1 Verkligt värde på tillgångar i pensionsstiftelse, 31 december 2016

TSEK	Tillgångar i pensionsstiftelse	% av totala tillgångar i pensionsstiftelse
Aktier	51 962	28
Räntebärande värdepapper	131 397	70
Övriga tillgångar	3 603	2
Summa	186 962	100

E Finansiering

E Finansiering

E1 Kapitalbas

Övergripande kapitalhantering

Kapitalhanteringen beskrivs och illustreras i avsnitt B3 Riskhanteringssystem inklusive egen risk- och solvensbedömning. Kapitalhanteringen styrs av Capital Policy som anger solvensmål, målintervall, limiter och varningsnivåer.

Solvensgränsen i policyn speglar NLP-koncernens beslut att hantera verksamheten genom att fastställa en obligatorisk reserv utöver solvenskvoten på 100 procent som en form av säkerhetsmarginal för volatiliteten i solvensbalansräkningen. Syftet är att säkerställa att åtgärder vidtas omedelbart när reservgränsen underskrids och att viss volatilitet i siffrorna kan absorberas utan att äventyra solvensnivån på 100 procent.

NLP-koncernen har fastställt ett målintervall för solvenskapitalet inom vilket NLP-SE:s verksamhet ska hålla sig. Målintervallet har fastställts med hjälp av expertbedömningar baserade på utfallet från utförda stress- och scenariotester samt jämförelser med andra marknadsaktörer.

Kapitalfrågor som gäller hela NLP-koncernen hanteras via NLP-koncernens Balance Sheet Committee och NLP-SE:s ALCO. Beslut i kapitalfrågor fattas av styrelsen. CRO ansvarar för kontrollen och rapporteringen av solvenskvoter och kapitallimiter. CFO ansvarar för eventuella kvalitetsbegränsningar i kapitalbasen och fastställer nivåindelningen.

Affärsstrategin fastställer de övergripande målen för NLP-SE. För att säkerställa en ständigt aktuell syn på framtida finansiella resultat upprättas en särskild affärsplan, Rolling Financial Forecast, där kapitalplaneringen tar hänsyn till det prognosticerade solvenskapitalkravet. Affärsplanens tidshorisont med prognoser för balansräkningen har förlängts från tre till fem år.

Stress- och scenariotester, som innefattar makroekonomisk utveckling och affärsrisker/strategiska risker, utförs för att ta reda på om kapitalberedskapsplanen behöver sättas i verket i något av scenarierna och om det finns risker som skulle påverka den strategiska riktningen, inklusive beslut om matchning mellan tillgångarnas och skuldernas duration.

Kapitalbasens nivåindelning

NLP-SE:s kapitalbas ökade under 2016 med 654 806 TSEK till följd av resultatet i solvensbalansräkningen. Aktiekapitalet och efterställda skulder förändrades inte under rapporteringsperioden. NLP-SE gjorde inte någon utdelning till aktieägarna och mottog heller inte något aktieägartillskott under året.

Tabell E.1.1 visar nivåindelningen i kapitalbasen.

Tabell E1.1 Kapitalbas

Nivå, TSEK	Kapitalbaspost	1 jan 2016	31 dec 2016
Primärkapital nivå 1	Aktiekapital	1 000 000	1 000 000
	Balanserat resultat solvensbalansräkning	2 723 793	3 378 599
Primärkapital nivå 2	Förlagslån	300 000	300 000
Summa	Medräkningsbar kapitalbas	4 023 793	4 678 599

NLP-SE:s kapitalbas utgörs av aktiekapital tillhörande nivå 1, balanserat resultat tillhörande nivå 1 samt efterställd skuld tillhörande nivå 2. Posterna i kapitalbasen är omedelbart tillgängliga för att täcka förluster, och de efterställda skulderna tillhörande nivå 2 utgörs av ett förlagslån som inte är tidsbegränsat. NLP-SE har inget tilläggskapital, och det finns inga poster i kapitalbasen som omfattas av övergångsregler. Det fanns inga planerade utdelningar den 31 december 2016.

Skillnaden mellan balanserat resultat i den finansiella redovisningen och balanserat resultat i solvensbalansräkningen utgörs huvudsakligen av en värderingsskillnad gällande försäkringstekniska avsättningar för övrig livförsäkring, det vill säga de försäkringar som värderas enligt Solvens II. De försäkringstekniska avsättningarna för tjänstepensioner beräknas enligt samma principer i både den finansiella redovisningen och solvensredovisningen. Tillgångssidan i den finansiella redovisningen fastställs utifrån marknadsmässiga principer, vilket också är fallet för solvensbalansräkningen.

Tabell E1.2 Förklaring av skillnaden mellan balanserat resultat i den finansiella redovisningen och balanserat resultat enligt solvensbalansräkningen

TSEK	31 dec 2016
Aktiekapital	1 000 000
Balanserat resultat finansiell redovisning	2 309 426
Överskjutande resultat solvensbalansräkning	1 069 173
Belopp med vilket tillgångar överskrider skulder	4 378 599

Medräkningsbar kapitalbas

Alla poster i NLP-SE:s kapitalbas får medräknas för att täcka solvenskapitalkravet. För minimikapitalkravet finns en restriktion för hur mycket av nivå 2-kapitalet som får användas. Därför var den medräkningsbara kapitalbasen för att uppfylla minimikapitalkravet lägre än den totala kapitalbasen den 31 december 2016.

Tabell E1.3 Medräkningsbart belopp av kapitalbasen, 31 december 2016

Nivå, TSEK	Kapitalbaspost	SCR	MCR
Primärkapital nivå 1	Aktiekapital	1 000 000	1 000 000
	Balanserat resultat solvensbalansräkning	3 378 599	3 378 599
Primärkapital nivå 2	Förlagslån (medräkningsbart)	300 000	159 244
	Medräkningsbar kapitalbas	4 678 599	4 537 843

E2 Solvenskapitalkrav

NLP-SE tillämpar standardformeln för beräkning av kapitalkravet för övrig livförsäkring enligt Solvens II och reglerna i tjänstepensionsdirektivet (IORP) för tjänstepensioner. NLP-SE tillämpar övergångsregler för vissa av aktieriskerna och för en liten del av kreditrisken tillhörande övrig livförsäkring, vilket påverkar solvenskapitalkravet.

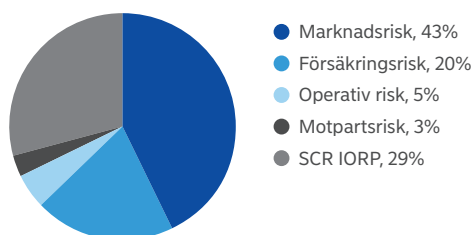
NLP-SE:s solvenskvot uppgick den 31 december 2016 till 230 procent. Utan dessa övergångsregler sjunker solvenskvoten till 226 procent.

Solvenskapitalkravet fördelat på risktyper den 31 december 2016:

Tabell och figur E2.1 Fördelning solvenskapitalkrav (SCR), 31 december 2016

Risktyp, TSEK	SCR
Marknadsrisk	866 279
Försäkringsrisk	413 688
Operativ risk	97 509
Motpartsrisk	55 954
SCR IORP	598 152
SCR*	2 031 582

* Diversifieringseffekt och andra justeringar ingår i beräkningen av solvenskapitalkrav

Solvenskapitalkravet för tjänstepensioner beräknas utifrån Solvens I-reglerna i tjänstepensionsdirektivet och svarar för 29 procent av det samlade solvenskapitalkravet. Marknadsrisk är den största riskfaktorn sett till andel av solvenskapitalkravet för övrig livförsäkring. Marknadsrisken utgörs främst av aktierisk och spreadrisk, medan försäkringsrisken huvudsakligen avser annullationsrisk och driftskostnadsrisk.

Stresstesterna för annullationsrisk baseras på lönsamhet för varje undergrupp på aggregerad nivå och tar till exempel inte hänsyn till om enskilda försäkringar har en hög garanti i förhållande till försäkringsvärdet och därmed ska undantas från testerna.

Minimikapitalkravet uppgick den 31 december 2016 till 796 224 TSEK, vilket ger en minimikapitalkvot på 570 procent. Minimikapitalkravet beräknas med standardformeln i Solvens II för både tjänstepensioner och övrig livförsäkring, där det linjära minimikapitalkravet baseras på försäkringstekniska avsättningar enligt Solvens I-reglerna för tjänstepensioner. Tabellen nedan visar huvudkomponenterna i beräkningen av minimikapitalkravet.

Tabell E2.2 Beräkning av minimikapitalkrav (MCR), 31 december 2016

Övergripande MCR-beräkning, TSEK	
Linjärt MCR	796 224
SCR	2 031 582
MCR, tak	914 212
MCR, golv	507 896
Kombinerat MCR	796 224
Absolut golv för MCR	61 163
MCR	796 224

E3 Användning av undergruppen för durationsbaserad aktiekursrisk vid beräkning av solvenskapitalkravet

NLP-SE tillämpar inte metoden durationsbaserad aktiekursrisk vid beräkning av solvenskapitalkravet.

E4 Skillnader mellan standardformeln och använda interna modeller

NLP-SE använder inte några interna modeller.

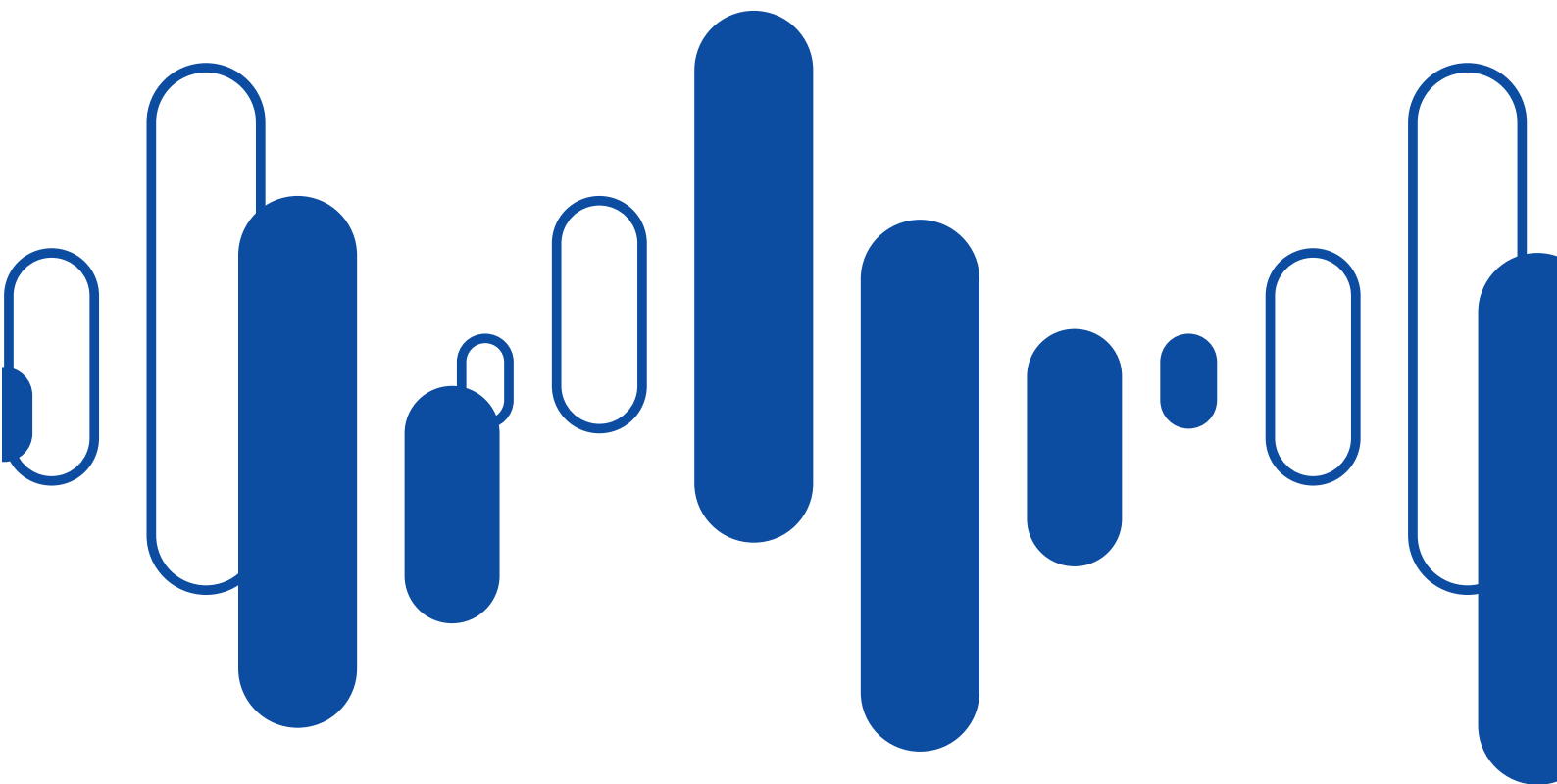
E5 Överträdelse av minimikapitalkravet och solvenskapitalkravet

NLP-SE har under hela 2016 legat över det föreskrivna solvenskapitalkravet.

E6 Övrig information

NLP-SE använder inte några företagsspecifika parametrar.

Bilagor

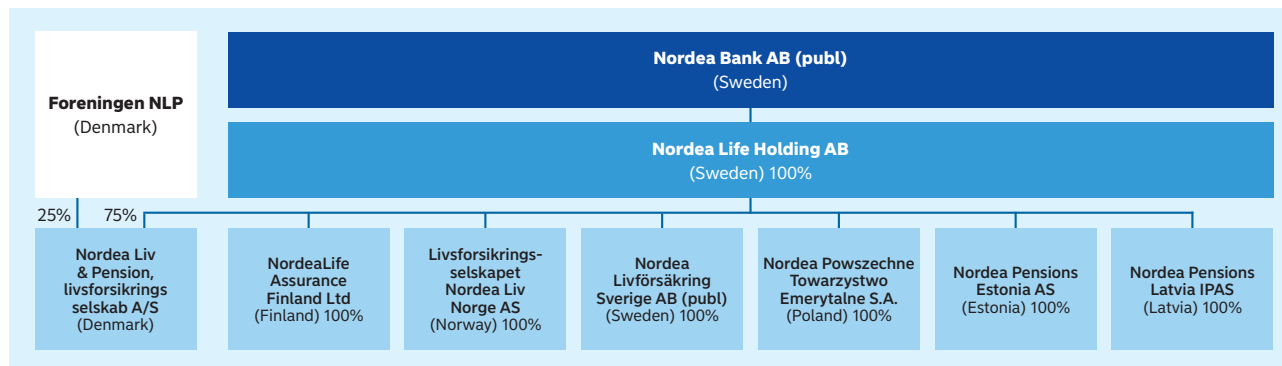
Bilaga 1

Förkortningar

ALM	Asset Liability Management
ALCO	Asset and Liability Committee
GIA	Group Internal Audit
IFRS	International Financial Reporting Standards
MCR	Minimum Capital Requirement
NLP	Nordea Life and Pensions
NLP-SE	Nordea Livförsäkring Sverige AB (publ)
ORSA	Own Risk and Solvency Assessment
OTC	Over-the-counter
RCSA	Risk & Control Self-Assessment
SCR	Solvency capital requirement

Bilaga 2

Legal struktur Nordea Life & Pensions

Bilaga 3

Balansräkning, 31 december 2016

Tillgångar

TSEK	Solvens- balansräkning	Lagbegränsad balansräkning
Förutbetalda anskaffningskostnader	0	184 804
Materiella anläggningstillgångar som innehas för eget bruk	505	505
Placeringstillgångar (andra än tillgångar som innehas för fond- och depåförsäkring)	37 290 489	37 290 489
Fastighet (annat än för eget bruk)	802 850	802 850
Innehav i anknutna företag, inklusive intressebolag	47 797	47 797
Aktier	2 362 878	2 362 878
Aktier – börsnoterade	2 118 654	2 118 654
Aktier – icke börsnoterade	244 225	244 225
Obligationer	18 117 146	18 117 146
Statsobligationer	9 274 421	9 274 421
Företagsobligationer	8 842 724	8 842 724
Investeringsfonder	15 188 166	15 188 166
Derivat	771 651	771 651
Tillgångar som innehas för fond- och depåförsäkring	78 217 546	78 217 546
Lån och hypotekslån	1 091 810	1 091 810
Andra lån och hypotekslån	1 091 810	1 091 810
Fordringar enligt återförsäkringsavtal från:	29 570	29 570
Riskförsäkring	29 570	29 570
Fordringar (kundfordringar, inte försäkring)	122 429	122 429
Kassa och bank	2 181 858	2 181 858
Övriga tillgångar som inte visas någon annanstans	198 097	13 293
Summa tillgångar	119 132 305	119 132 305

Balansräkning, forts.

Skulder

TSEK	Solvens- balansräkning	Lagbegränsad balansräkning
Försäkringstekniska avsättningar – livförsäkring (exklusive fond- och depåförsäkring)	35 743 359	36 205 876
Försäkringstekniska avsättningar beräknade som helhet	0	36 205 876
Bästa skattning	35 614 509	0
Riskmarginal	128 850	0
Försäkringstekniska avsättningar – fond- och depåförsäkring	77 691 327	78 271 151
Försäkringstekniska avsättningar beräknade som helhet	0	78 271 151
Bästa skattning	77 504 559	0
Riskmarginal	186 768	0
Depåer från återförsäkrare	14 179	14 179
Derivat	290 154	290 154
Försäkringsskulder och skulder till förmedlare	13 183	13 183
Skulder (leverantörsskulder, inte försäkring)	2 111	2 111
Efterställda skulder	300 000	300 000
Efterställda skulder som ingår i primärkapitalet	300 000	300 000
Övriga skulder som inte visas någon annanstans	699 394	726 225
Summa skulder	114 753 706	115 822 879
Belopp med vilket tillgångar överskrider skulder	4 378 599	3 309 426

Bilaga 4

Blanketter för kvantitativ rapportering (QRT)

Följande blanketter för kvantitativ rapportering ingår i solvens- och verksamhetsrapporten.

Alla belopp anges i tusentals kronor

QRT ref	QRT title
S.02.01.02	Balance sheet
S.05.01.02	Premiums, claims and expenses
S.05.02.01	Premiums, claims and expenses by country – not applicable to NLP-SE
S.12.01.02	Life and Health SLT Technical Provisions
S.17.01.02	Non-Life Technical Provisions – not applicable to NLP-SE
S.19.01.21	Non-life Insurance Claims Information – not applicable to NLP-SE
S.22.01.21	Impact of the long term guarantees and transitional measures – not applicable to NLP-SE
S.23.01.01	Own funds
S.25.01.21	Solvency Capital Requirement, calculated using the standard formula
S.25.02.21	Solvency Capital Requirement, calculated using the standard formula and a partial internal model – not applicable to NLP-SE
S.25.03.21	Solvency Capital Requirement, calculated using a full internal model – not applicable to NLP-SE
S.28.01.01	Minimum Capital Requirement – not applicable to NLP-SE
S.28.02.01	Minimum capital Requirement – Composite undertakings

S.02.01.02 Balance sheet

Assets

	Solvency II value
	C0010
Intangible assets	R0030 0
Deferred tax assets	R0040 0
Pension benefit surplus	R0050 0
Property, plant & equipment held for own use	R0060 505
Investments (other than assets held for index-linked and unit-linked contracts)	R0070 37 290 489
Property (other than for own use)	R0080 802 850
Holdings in related undertakings, including participations	R0090 47 797
Equities	R0100 2 362 878
Equities – listed	R0110 2 118 654
Equities – unlisted	R0120 244 225
Bonds	R0130 18 117 146
Government Bonds	R0140 9 274 421
Corporate Bonds	R0150 8 842 724
Structured notes	R0160 0
Collateralised securities	R0170 0
Collective Investments Undertakings	R0180 15 188 166
Derivatives	R0190 771 651
Deposits other than cash equivalents	R0200 0
Other investments	R0210 0
Assets held for index-linked and unit-linked contracts	R0220 78 217 546
Loans and mortgages	R0230 1 091 810
Loans on policies	R0240 0
Loans and mortgages to individuals	R0250 0
Other loans and mortgages	R0260 1 091 810
Reinsurance recoverables from:	R0270 29 570
Non-life and health similar to non-life	R0280 0
Non-life excluding health	R0290 0
Health similar to non-life	R0300 0
Life and health similar to life, excluding health and index-linked and unit-linked	R0310 29 570
Health similar to life	R0320 0
Life excluding health and index-linked and unit-linked	R0330 29 570
Life index-linked and unit-linked	R0340 0
Deposits to cedants	R0350 0
Insurance and intermediaries receivables	R0360 0
Reinsurance receivables	R0370 0
Receivables (trade, not insurance)	R0380 122 429
Own shares (held directly)	R0390 0
Amounts due in respect of own fund items or initial fund called up but not yet paid in	R0400 0
Cash and cash equivalents	R0410 2 181 858
Any other assets, not elsewhere shown	R0420 198 097
Total assets	R0500 119 132 305

S.02.01.02

Balance sheet, cont

Liabilities

		Solvency II value
		C0010
Technical provisions – non-life	R0510	0
Technical provisions – non-life (excluding health)	R0520	0
Technical provisions calculated as a whole	R0530	0
Best Estimate	R0540	0
Risk margin	R0550	0
Technical provisions – health (similar to non-life)	R0560	0
Technical provisions calculated as a whole	R0570	0
Best Estimate	R0580	0
Risk margin	R0590	0
Technical provisions – life (excluding index-linked and unit-linked)	R0600	35 743 359
Technical provisions – health (similar to life)	R0610	0
Technical provisions calculated as a whole	R0620	0
Best Estimate	R0630	0
Risk margin	R0640	0
Technical provisions – life (excluding health and index-linked and unit-linked)	R0650	35 743 359
Technical provisions calculated as a whole	R0660	0
Best Estimate	R0670	35 614 509
Risk margin	R0680	128 850
Technical provisions – index-linked and unit-linked	R0690	77 691 327
Technical provisions calculated as a whole	R0700	0
Best Estimate	R0710	77 504 559
Risk margin	R0720	186 768
Other technical provisions	R0730	~~0~~
Contingent liabilities	R0740	0
Provisions other than technical provisions	R0750	0
Pension benefit obligations	R0760	0
Deposits from reinsurers	R0770	14 179
Deferred tax liabilities	R0780	0
Derivatives	R0790	290 154
Debts owed to credit institutions	R0800	0
Financial liabilities other than debts owed to credit institutions	R0810	0
Insurance & intermediaries payables	R0820	13 183
Reinsurance payables	R0830	0
Payables (trade, not insurance)	R0840	2 111
Subordinated liabilities	R0850	300 000
Subordinated liabilities not in Basic Own Funds	R0860	0
Subordinated liabilities in Basic Own Funds	R0870	300 000
Any other liabilities, not elsewhere shown	R0880	699 394
Total liabilities	R0900	114 753 706
Excess of assets over liabilities	R1000	4 378 599

S.12.01.02

Life and Health SLT Technical Provisions

	Insurance with profit participation	Index-linked and unit-linked insurance		Other life insurance		Annuities stemming from non-life insurance contracts and relating to insurance obligation other than health insurance obligations	Accepted reinsurance	Total (Life other than health insurance, incl. Unit-Linked)		
		C0020	C0030	Contracts without options and guarantees	Contracts with options or guarantees				C0060	C0070
Technical provisions calculated as a whole	R0010	0	0			0		0	0	0
Total Recoverables from reinsurance/SPV and Finite Re after the adjustment for expected losses due to counterparty default associated to TP calculated as a whole	R0020	0	0			0		0	0	0
Technical provisions calculated as a sum of BE and RM										
Best Estimate										
Gross Best Estimate	R0030	35 519 743		77 504 559	0		94 766	0	0	113 119 068
Total Recoverables from reinsurance/SPV and Finite Re after the adjustment for expected losses due to counterparty default	R0080	0		0	0		29 570	0	0	29 570
Best estimate minus recoverables from reinsurance/SPV and Finite Re – total	R0090	35 519 743		77 504 559	0		65 196	0	0	113 089 497
Risk Margin	R0100	117 917	186 768			10 933		0	0	315 618
Amount of the transitional on Technical Provisions										
Technical Provisions calculated as a whole	R0110	0	0					0	0	0
Best estimate	R0120	0		0	0		0	0	0	0
Risk margin	R0130	0	0					0	0	0
Technical provisions – total	R0200	35 637 660	77 691 327			105 699		0	0	113 434 685

S.23.01.01 Own funds

Basic own funds before deduction for participations in other financial sector as foreseen in article 68 of Delegated Regulation 2015/35

Ordinary share capital (gross of own shares)

Share premium account related to ordinary share capital

Initial funds, members' contributions or the equivalent basic own – fund item for mutual and mutual-type undertakings

Subordinated mutual member accounts

Surplus funds

Preference shares

Share premium account related to preference shares

Reconciliation reserve

Subordinated liabilities

An amount equal to the value of net deferred tax assets

Other own fund items approved by the supervisory authority as basic own funds not specified above

Own funds from the financial statements that should not be represented by the reconciliation reserve and do not meet the criteria to be classified as Solvency II own funds

Own funds from the financial statements that should not be represented by the reconciliation reserve and do not meet the criteria to be classified as Solvency II own funds

Deductions

Deductions for participations in financial and credit institutions

Total basic own funds after deductions

Ancillary own funds

Unpaid and uncalled ordinary share capital callable on demand

Unpaid and uncalled initial funds, members' contributions or the equivalent basic own fund item for mutual and mutual – type undertakings, callable on demand

Unpaid and uncalled preference shares callable on demand

A legally binding commitment to subscribe and pay for subordinated liabilities on demand

Letters of credit and guarantees under Article 96(2) of the Directive 2009/138/EC

Letters of credit and guarantees other than under Article 96(2) of the Directive 2009/138/EC

Supplementary members calls under first subparagraph of Article 96(3) of the Directive 2009/138/EC

Supplementary members calls – other than under first subparagraph of Article 96(3) of the Directive 2009/138/EC

Other ancillary own funds

Total ancillary own funds

Available and eligible own funds

Total available own funds to meet the SCR

Total available own funds to meet the MCR

Total eligible own funds to meet the SCR

Total eligible own funds to meet the MCR

SCR

MCR

Ratio of Eligible own funds to SCR

Ratio of Eligible own funds to MCR

	Total	Tier 1 – unrestricted	Tier 1 – restricted	Tier 2	Tier 3
	C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
R0010	600 000	600 000			
R0030	400 000	400 000			
R0040					
R0050					
R0070					
R0090					
R0110					
R0130	3 378 599	3 378 599			
R0140	300 000			300 000	
R0160	0				
R0180	0				
R0220	0				
R0230	0				
R0290	4 678 599	4 378 599	0	300 000	0
R0300					
R0310					
R0320					
R0330					
R0340					
R0350					
R0360					
R0370					
R0390					
R0400					
R0500	4 678 599	4 378 599	0	300 000	
R0510	4 678 599	4 378 599	0	300 000	
R0540	4 678 599	4 378 599	0	300 000	
R0550	4 537 844	4 378 599	0	159 245	
R0580	2 031 582				
R0600	796 224				
R0620	230,29%				
R0640	569,92%				

S.23.01.01.02 Reconciliation reserve

Reconciliation reserve

Excess of assets over liabilities

Own shares (held directly and indirectly)

Foreseeable dividends, distributions and charges

Other basic own fund items

Adjustment for restricted own fund items in respect of matching adjustment portfolios and ring fenced funds

Reconciliation reserve

Expected profits

Expected profits included in future premiums (EPIFP) – Life business

Expected profits included in future premiums (EPIFP) – Non-life business

Total Expected profits included in future premiums (EPIFP)

	C0060
R0700	4 378 599
R0710	
R0720	
R0730	-1 000 000
R0740	
R0760	3 378 599
R0770	82 351
R0780	
R0790	82 351

S.25.01.21 Solvency Capital Requirement – for undertakings on Standard Formula

	Gross solvency capital requirement	USP	Simplifications
	C0110	C0090	C0100
Market risk	R0010 2 377 334		
Counterparty default risk	R0020 138 666		
Life underwriting risk	R0030 475 544		
Health underwriting risk	R0040 0		
Non-life underwriting risk	R0050 0		
Diversification	R0060 -410 817		
Intangible asset risk	R0070 0		
Basic Solvency Capital Requirement	R0100 2 580 726		

Calculation of Solvency Capital Requirement

	C0100
Operational risk	R0130 97 509
Loss-absorbing capacity of technical provisions	R0140 -1 244 805
Loss-absorbing capacity of deferred taxes	R0150 0
Capital requirement for business operated in accordance with Art. 4 of Directive 2003/41/EC	R0160 598 152
Solvency Capital Requirement excluding capital add-on	R0200 2 031 582
Capital add-on already set	R0210 0
Solvency capital requirement	R0220 2 031 582
Other information on SCR	
Capital requirement for duration-based equity risk sub-module	R0400 0
Total amount of Notional Solvency Capital Requirements for remaining part	R0410 1 433 430
Total amount of Notional Solvency Capital Requirements for ring fenced funds	R0420 0
Total amount of Notional Solvency Capital Requirements for matching adjustment portfolios	R0430 0
Diversification effects due to RFF nSCR aggregation for article 304	R0440 0

S.28.02.01

Minimum capital Requirement – Both life and non-life insurance activity

	Non-life activities	Life activities
	MCR _(NL, NL) Result	MCR _(NL, L) Result
	C0010	C0020
Linear formula component for non-life insurance and reinsurance obligations	R0010	

	Non-life activities		Life activities	
	Net (of reinsurance /SPV) best estimate and TP calculated as a whole	Net (of reinsurance) written premiums in the last 12 months	Net (of reinsurance /SPV) best estimate and TP calculated as a whole	Net (of reinsurance) written premiums in the last 12 months
	C0030	C0040	C0050	C0060
Medical expense insurance and proportional reinsurance	R0020			
Income protection insurance and proportional reinsurance	R0030			
Workers' compensation insurance and proportional reinsurance	R0040			
Motor vehicle liability insurance and proportional reinsurance	R0050			
Other motor insurance and proportional reinsurance	R0060			
Marine, aviation and transport insurance and proportional reinsurance	R0070			
Fire and other damage to property insurance and proportional reinsurance	R0080			
General liability insurance and proportional reinsurance	R0090			
Credit and suretyship insurance and proportional reinsurance	R0100			
Legal expenses insurance and proportional reinsurance	R0110			
Assistance and proportional reinsurance	R0120			
Miscellaneous financial loss insurance and proportional reinsurance	R0130			
Non-proportional health reinsurance	R0140			
Non-proportional casualty reinsurance	R0150			
Non-proportional marine, aviation and transport reinsurance	R0160			
Non-proportional property reinsurance	R0170			

	Non-life activities	Life activities
	MCR _(NL, NL) Result	MCR _(NL, L) Result
	C0070	C0080
Linear formula component for life insurance and reinsurance obligations	R0200	796 224

	Non-life activities		Life activities	
	Net (of reinsurance /SPV) best estimate and TP calculated as a whole	Net (of reinsurance /SPV) total capital at risk	Net (of reinsurance /SPV) best estimate and TP calculated as a whole	Net (of reinsurance /SPV) total capital at risk
	C0090	C0100	C0110	C0120
Obligations with profit participation – guaranteed benefits	R0210		22 381 947	
Obligations with profit participation – future discretionary benefits	R0220		13 137 796	
Index-linked and unit-linked insurance obligations	R0230		77 504 559	
Other life (re)insurance and health (re)insurance obligations	R0240		94 766	
Total capital at risk for all life (re)insurance obligations	R0250			152 479 314

Overall MCR calculation

		C0130
Linear MCR	R0300	796 224
SCR	R0310	2 031 582
MCR cap	R0320	914 212
MCR floor	R0330	507 896
Combined MCR	R0340	796 224
Absolute floor of the MCR	R0350	61 163
		C0130
Minimum Capital Requirement	R0400	796 224

Notional non-life and life MCR calculation

		Non-life activities	Life activities
		C0140	C0150
Notional linear MCR	R0500		796 224
Notional SCR excluding add-on (annual or latest calculation)	R0510		2 031 582
Notional MCR cap	R0520		914 212
Notional MCR floor	R0530		507 896
Notional Combined MCR	R0540		796 224
Absolute floor of the notional MCR	R0550	24 663	36 501
Notional MCR	R0560	24 663	796 224